

ข้อบังคับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ว่าด้วย การศึกษาในหลักสูตรระดับอุดมศึกษา
พ.ศ. ๒๕๖๖

โดยที่เป็นการสมควรมีข้อบังคับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ว่าด้วย การศึกษาในหลักสูตรระดับอุดมศึกษา เพื่อให้การจัดการศึกษามีความเป็นเลิศทางวิชาการ เพื่อให้การบริหารจัดการงานด้านวิชาการสนองต่อพลวัตในการจัดกระบวนการเรียนรู้ อีกทั้งเพื่อรักษามาตรฐานและคุณภาพทางวิชาการของการศึกษาทั้งในระดับปริญญาตรีและระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยให้เป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๑ (๒) แห่งพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๕๑ สภามหาวิทยาลัยในการประชุมครั้งที่ ๘๗๗ เมื่อวันที่ ๒๗ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๖ จึงมีมติให้ออกข้อบังคับไว้ดังนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ว่าด้วย การศึกษาในหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๖”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป และให้ใช้บังคับแก่การศึกษาของนิสิตในหลักสูตรปรับปรุงหรือหลักสูตรใหม่ตามมาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๕ ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๖๖ เป็นต้นไป

ข้อบังคับนี้มีให้ใช้บังคับแก่การศึกษาของนิสิตในหลักสูตรที่สภามหาวิทยาลัยยกเว้นไว้เป็นการเฉพาะ

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

(๑) ข้อบังคับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ว่าด้วย การศึกษาในระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๖๕

(๒) ข้อบังคับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ว่าด้วย การศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑

(๓) ข้อบังคับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ว่าด้วย การศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๖๑

(๔) ข้อบังคับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ว่าด้วย การศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา (ฉบับที่ ๓)

พ.ศ. ๒๕๖๔

บรรดาข้อบังคับ ระเบียบ หรือประกาศอื่นในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในข้อบังคับนี้ หรือที่ขัดหรือแย้งกับข้อบังคับนี้ ให้ใช้ข้อบังคับนี้แทน เว้นแต่ข้อบังคับนี้จะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

ข้อ ๔ ในข้อบังคับนี้

“มหาวิทยาลัย” หมายความว่า จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

“คณะกรรมการนโยบายวิชาการ” หมายความว่า คณะกรรมการนโยบายวิชาการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

“บัณฑิตวิทยาลัย” หมายความว่า บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

“คณะกรรมการบริหารบัณฑิตวิทยาลัย” หมายความว่า คณะกรรมการบริหารบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

“คณะ” หมายความว่า รวมถึงสำนักวิชา วิทยาลัย และส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะที่หลักสูตรสังกัด

“คณบดี” หมายความว่า คณบดีของคณะ สำนักวิชา วิทยาลัยที่หลักสูตรสังกัด และให้หมายความรวมถึงผู้อำนวยการหรือหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะที่หลักสูตรสังกัด

“คณะกรรมการบริหารคณะ” หมายความว่า รวมถึงคณะกรรมการบริหารสำนักวิชา คณะกรรมการบริหารวิทยาลัย และคณะกรรมการบริหารส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ

“หลักสูตร” หมายความว่า หลักสูตรสาขาวิชาต่าง ๆ ในระดับปริญญาตรีหรือระดับบัณฑิตศึกษา ที่สภามหาวิทยาลัยอนุมัติให้เปิดสอนและได้แจ้งแก่สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เพื่อรับทราบแล้ว

“การพัฒนาหลักสูตร” หมายความว่า การจัดทำหลักสูตรขึ้นใหม่ หรือการปรับปรุงหลักสูตรเดิมที่มีอยู่ให้ดีขึ้น

“มาตรฐานหลักสูตร” หมายความว่า ข้อกำหนดขั้นต่ำของหลักสูตร คุณลักษณะ คุณภาพ และเกณฑ์อื่นเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการส่งเสริม การกำกับดูแล การตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล และการประกันคุณภาพการศึกษา

“มาตรฐานคุณวุฒิ” หมายความว่า ข้อกำหนดเกี่ยวกับผลลัพธ์การเรียนรู้ของนิสิตที่เกิดขึ้นจากการศึกษาตามมาตรฐานหลักสูตรที่กำหนดขึ้นตามระดับการศึกษาแต่ละระดับ

“ผลลัพธ์การเรียนรู้” หมายความว่า ผลที่เกิดขึ้นแก่นิสิตผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่ได้จากการศึกษา ฝึกอบรม หรือประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจากการฝึกปฏิบัติ หรือการเรียนรู้จริงในทำงานระหว่างการศึกษาศึกษา

“การจัดการเรียนรู้” หมายความว่า การสอนนิสิตโดยตรง การเป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ การค้นคว้าอิสระ หรือโครงการหรือที่ปรึกษาอื่นตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และการจัดการเรียนรู้อื่นตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

“การประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้” หมายความว่า การสอบรายวิชา การสอบวัดคุณสมบัติ การสอบประมวลความรู้ การสอบข้อเสนอวิทยานิพนธ์ การสอบวิทยานิพนธ์ การสอบการค้นคว้าอิสระ หรือการประเมินด้วยวิธีอื่นตามที่อาจารย์ผู้สอนกำหนด

“นิสิต” หมายความว่า นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทั้งที่ศึกษาเต็มเวลาและไม่เต็มเวลา เว้นแต่จะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

“หัวหน้าภาควิชา” หมายความว่า หัวหน้าภาควิชาที่หลักสูตรสังกัด และให้หมายความรวมถึงคณบดีในกรณีหลักสูตรที่ไม่สังกัดภาควิชา และผู้อำนวยการหลักสูตรในกรณีหลักสูตรสหสาขาวิชา

“ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย” หมายความว่า พนักงานมหาวิทยาลัย ข้าราชการ ลูกจ้างของส่วนราชการซึ่งปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย และลูกจ้างของมหาวิทยาลัย

“ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก” หมายความว่า ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

“ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะ” หมายความว่า ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาใดสาขาวิชาหนึ่งเป็นพิเศษและมีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่คณะกรรมการนโยบายวิชาการกำหนด

“อาจารย์ประจำ” หมายความว่า บุคคลที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์ หรือตำแหน่งอื่นที่เทียบเท่าในมหาวิทยาลัยที่สภามหาวิทยาลัยอนุมัติ และให้หมายความรวมถึงบุคคลในองค์กรภายนอกที่มีการตกลงร่วมผลิตกับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบตามพันธกิจของมหาวิทยาลัย และมีความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา

“การตกลงร่วมผลิต” หมายความว่า การทำข้อตกลงร่วมมือกันอย่างเป็นทางการระหว่างมหาวิทยาลัยกับองค์กรภายนอกในการพัฒนาและบริหารหลักสูตร โดยความเห็นชอบของสภามหาวิทยาลัย และองค์กรภายนอกนั้น

“องค์กรภายนอก” หมายความว่า สถาบันอุดมศึกษาในหรือต่างประเทศที่ได้รับการรับรองจากหน่วยงานที่รับผิดชอบการศึกษาของประเทศนั้น หรือเป็นหน่วยราชการระดับกรมหรือเทียบเท่าหรือหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน หรือหน่วยงานของรัฐอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าหน่วยราชการระดับกรมหรือบริษัทเอกชนที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และให้หมายความรวมถึงบริษัทเอกชนที่ไม่ได้อยู่ในตลาดหลักทรัพย์ที่สภามหาวิทยาลัยเห็นว่ามีศักยภาพและมีความพร้อมในการร่วมผลิตบัณฑิตของบริษัท และเป็นไปตามคุณภาพมาตรฐานการอุดมศึกษา

“อาจารย์พิเศษ” หมายความว่า ผู้ที่อธิการบดีแต่งตั้งตามคำแนะนำของคณบดี ซึ่งมีได้เป็นผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย ให้ทำหน้าที่สอนนิสิตและรับผิดชอบรายวิชาตามความเชี่ยวชาญของตน

“นักวิจัยประจำ” หมายความว่า นักวิจัยของมหาวิทยาลัยซึ่งมีหน้าที่ค้นคว้าทางวิชาการ และปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลา

“หลักสูตรควบระดับปริญญาตรีสองปริญญา” หมายความว่า หลักสูตรระดับปริญญาตรีสองหลักสูตรในสาขาวิชาที่ต่างกันในนิสิตศึกษาพร้อมกัน โดยผู้สำเร็จการศึกษาจะได้รับปริญญาจากหลักสูตรทั้งสองหลักสูตร

“หลักสูตรควบระดับปริญญาโทสองปริญญา” หมายความว่า หลักสูตรระดับปริญญาโทสองหลักสูตรในสาขาวิชาที่ต่างกันในนิสิตศึกษาพร้อมกัน โดยผู้สำเร็จการศึกษาจะได้รับปริญญาจากหลักสูตรทั้งสองหลักสูตร

“หลักสูตรควบระดับปริญญาตรีและปริญญาโท” หมายความว่า หลักสูตรระดับปริญญาตรีและหลักสูตรระดับปริญญาโทที่ให้นิสิตในหลักสูตรระดับปริญญาตรีศึกษาควบคู่กับหลักสูตรระดับปริญญาโทในช่วงเวลาต่อเนื่องกัน ซึ่งอาจอยู่ในเป็นสาขาวิชาเดียวกันหรือต่างสาขาวิชาก็ได้ ประกอบไปด้วยหลักสูตรควบข้ามระดับ หลักสูตรต่อเนื่องปริญญาตรี-ปริญญาโท และหลักสูตรอื่นที่สภามหาวิทยาลัยอนุมัติ

“หลักสูตรควบระดับปริญญาโทและปริญญาเอก” หมายความว่า หลักสูตรระดับปริญญาโทและหลักสูตรระดับปริญญาเอกที่ให้นิสิตในหลักสูตรระดับปริญญาโทศึกษาควบคู่กับหลักสูตรระดับปริญญาเอกในช่วงเวลาเดียวกันหรือในช่วงเวลาต่อเนื่องกัน ซึ่งอาจอยู่ในสาขาวิชาเดียวกันหรือต่างสาขาวิชาก็ได้ ประกอบไปด้วยหลักสูตรต่อเนื่องปริญญาโท-ปริญญาเอก และหลักสูตรอื่นที่สภามหาวิทยาลัยอนุมัติ

“หลักสูตรควบข้ามระดับ” หมายความว่า หลักสูตรระดับปริญญาตรีและหลักสูตรระดับปริญญาโทที่ให้นิสิตในหลักสูตรระดับปริญญาตรีศึกษาควบคู่กับหลักสูตรระดับปริญญาโท ซึ่งอาจอยู่ในสาขาวิชาเดียวกัน หรือต่างสาขาวิชาก็ได้ ทั้งนี้ นิสิตต้องศึกษาในระดับปริญญาตรีมาแล้วจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยยี่สิบหน่วยกิตขึ้นไป จึงจะศึกษาในระดับปริญญาโทได้

“หลักสูตรต่อเนื่องปริญญาตรี-ปริญญาโท” หมายความว่า หลักสูตรระดับปริญญาตรีและปริญญาโทที่ให้นิสิตในหลักสูตรระดับปริญญาตรีศึกษาต่อเนื่องจากหลักสูตรระดับปริญญาโท ซึ่งอาจเป็นสาขาวิชาเดียวกันหรือต่างสาขาวิชาก็ได้ ทั้งนี้ นิสิตต้องสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีก่อน จึงจะศึกษาในระดับปริญญาโทได้

“หลักสูตรต่อเนื่องปริญญาโท-ปริญญาเอก” หมายความว่า หลักสูตรระดับปริญญาโทและหลักสูตรระดับปริญญาเอกที่อยู่ในชื่อสาขาวิชาเดียวกัน มีรายวิชาส่วนใหญ่ร่วมกัน มีคณะกรรมการบริหารหลักสูตรเป็นคณะกรรมการชุดเดียวกัน และใช้ระบบบริหารแบบต่อเนื่อง

“หลักสูตรสหสาขาวิชา” หมายความว่า หลักสูตรสหสาขาวิชาสังกัดบัณฑิตวิทยาลัย หรือหลักสูตรสหสาขาวิชาที่ไม่สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย

“หลักสูตรสหสาขาวิชาสังกัดบัณฑิตวิทยาลัย” หมายความว่า หลักสูตรที่มีความร่วมมือจากคณะจำนวนอย่างน้อยสองคณะขึ้นไป และอยู่ภายใต้การบริหารของบัณฑิตวิทยาลัย

“หลักสูตรสหสาขาวิชาที่ไม่สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย” หมายความว่า หลักสูตรที่มีความร่วมมือจากภาควิชาหรือเทียบเท่าจำนวนอย่างน้อยสองภาควิชาขึ้นไป หรือหลักสูตรที่มีความร่วมมือจากคณะจำนวนอย่างน้อยสองคณะขึ้นไป และอยู่ภายใต้การบริหารของคณะใดคณะหนึ่งที่มีความร่วมมือกัน

“หลักสูตรข้ามสถาบัน” หมายความว่า หลักสูตรที่มีข้อตกลงร่วมกันระหว่างจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยกับสถาบันคู่สัญญา โดยมีลักษณะเป็นหลักสูตรร่วมปริญญาข้ามสถาบันหรือหลักสูตรสองปริญญาข้ามสถาบัน

“หน่วยกิต” หมายความว่า หน่วยที่ใช้แสดงปริมาณการศึกษา

“หน่วยกิตเรียน” หมายความว่า จำนวนหน่วยกิตที่นิสิตได้ลงทะเบียนเรียน มีสามประเภท ได้แก่ หน่วยกิตคำนวณรายภาค หน่วยกิตคำนวณสะสม และหน่วยกิตสอบได้

“หน่วยกิตคำนวณรายภาค” หมายความว่า จำนวนหน่วยกิตทั้งหมดรวมกันของทุกรายวิชาที่นิสิตได้ลงทะเบียนเรียนและได้รับสัญลักษณ์ A B+ B C+ C D+ D และ F ในแต่ละภาคการศึกษา

“หน่วยกิตคำนวณสะสม” หมายความว่า จำนวนหน่วยกิตทั้งหมดรวมกันของทุกรายวิชาที่นิสิตได้ลงทะเบียนเรียนในทุกภาคและได้รับสัญลักษณ์ A B+ B C+ C D+ D และ F ทั้งนี้ รวมถึงรายวิชาที่นิสิตลงทะเบียนเรียนมากกว่าหนึ่งครั้งด้วย

“หน่วยกิตสอบได้” หมายความว่า จำนวนหน่วยกิตของรายวิชาที่นิสิตได้รับสัญลักษณ์ A B+ B C+ C D+ D และ S สำหรับหลักสูตรระดับปริญญาตรี และสัญลักษณ์ A, B+, B, C+, C และ S สำหรับหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา

ในกรณีที่นิสิตสอบได้รายวิชาใดมากกว่าหนึ่งครั้ง หรือสอบได้รายวิชาใดที่กำหนดไว้ว่าเทียบเท่ารายวิชาที่สอบได้มาแล้ว ให้นับจำนวนหน่วยกิตที่สอบได้ครั้งแรกเพียงครั้งเดียว ยกเว้นรายวิชาที่มีเนื้อหาไม่ซ้ำซ้อนกับรายวิชาที่นิสิตเคยศึกษามาแล้ว และคณะกรรมการบริหารหลักสูตรอนุมัติให้ลงทะเบียนเรียนซ้ำได้

“รายวิชาที่ไม่นับหน่วยกิต” หมายความว่า รายวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรซึ่งนิสิตต้องศึกษาและสอบผ่านโดยได้รับสัญลักษณ์ S แต่มีได้นำนับเป็นหน่วยกิตรวมในหลักสูตร

“ผลงานทางวิชาการ” หมายความว่า ผลงานตามข้อใดข้อหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) สำหรับนิสิตในหลักสูตรระดับปริญญาโทแบบวิชาการ ได้แก่ บทความ รายงานการประชุมฉบับสมบูรณ์ นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ หรือผลงานทางวิชาการอื่น ซึ่งเผยแพร่วิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์

(๒) สำหรับนิสิตในหลักสูตรระดับปริญญาโท แบบวิชาชีพ ได้แก่ บทความ รายงานการประชุมฉบับสมบูรณ์ นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์หรือผลงานทางวิชาการอื่น ซึ่งเผยแพร่รายงานการค้นคว้าอิสระหรือส่วนหนึ่งของรายงานการค้นคว้าอิสระ

(๓) สำหรับนิสิตในหลักสูตรระดับปริญญาเอก ได้แก่ บทความ ผลงานนวัตกรรม ผลงานสร้างสรรค์ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ เชิงสังคมและเศรษฐกิจ หรือสิทธิบัตร ซึ่งเผยแพร่วิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์

“รายงานการประชุมฉบับสมบูรณ์” หมายความว่า รายงานการประชุมวิชาการระดับชาติหรือระดับนานาชาติที่มาจาก การรวบรวมบทความวิจัยหรือบทความวิชาการฉบับสมบูรณ์

ข้อ ๕ เพื่อประโยชน์ทางวิชาการ อธิการบดีอาจกำหนดหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขสำหรับการศึกษาของหลักสูตรแต่ละหลักสูตรให้แตกต่างกันไปจากข้อบังคับนี้ได้ โดยให้จัดทำเป็นประกาศมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการนโยบายวิชาการก่อน

หลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขตามวรรคหนึ่งจะต้องมีมาตรฐานไม่ต่ำกว่าหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้

ข้อ ๖ ในกรณีที่มีเหตุผลและความจำเป็น สภามหาวิทยาลัยอาจมีมติให้งดหรือยกเว้นการใช้บังคับข้อบังคับนี้ได้ตามที่เห็นสมควร

ในกรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งเพื่อให้สอดคล้องกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา อธิการบดีอาจดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดที่ไม่เป็นไปตามข้อบังคับนี้ไปพลางก่อนก็ได้ แล้วให้รับรายงานต่อสภามหาวิทยาลัยเพื่อทราบ และให้ดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับให้สอดคล้องกับกฎหมายดังกล่าวต่อไปโดยเร็ว

ข้อ ๗ อธิการบดีมีอำนาจออกระเบียบหรือประกาศมหาวิทยาลัย เพื่อการอย่างหนึ่งอย่างใดอันจำเป็นสำหรับการศึกษาในระดับปริญญาตรีตามข้อบังคับนี้

อธิการบดีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารบัณฑิตวิทยาลัย มีอำนาจออกระเบียบหรือประกาศมหาวิทยาลัย เพื่อการอย่างหนึ่งอย่างใดอันจำเป็นสำหรับการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาตามข้อบังคับนี้

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยมีอำนาจออกประกาศเพื่อดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาตามข้อบังคับนี้ รวมทั้ง ระเบียบมหาวิทยาลัยและประกาศมหาวิทยาลัยที่ออกตามความในข้อบังคับนี้

คณบดีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารคณะ มีอำนาจออกประกาศคณะเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไขและวิธีการปฏิบัติ ให้เป็นไปตามข้อบังคับนี้ รวมทั้งระเบียบมหาวิทยาลัย ประกาศมหาวิทยาลัย และประกาศบัณฑิตวิทยาลัยที่ออกตามความในข้อบังคับนี้

ข้อ ๘ ให้อธิการบดีรักษาการตามข้อบังคับนี้

ในการตีความหรือในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการตามข้อบังคับนี้ ให้อธิการบดีเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๙ ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย อาจารย์พิเศษ ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก และผู้เชี่ยวชาญ เฉพาะ ซึ่งปฏิบัติงานเกี่ยวกับการศึกษาตามข้อบังคับนี้ ต้องมีคุณสมบัติครบถ้วน และมีหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ ในระเบียบมหาวิทยาลัยและตามที่คณะกรรมการนโยบายวิชาการกำหนด

ข้อ ๑๐ หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการเกี่ยวกับระบบคลังหน่วยกิต และการสะสมผลการ เรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อได้รับคุณวุฒิตามระดับ เพื่อสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร เพื่อขอรับปริญญา หรือเพื่อ พัฒนาตนเอง ให้เป็นไปตามข้อบังคับว่าด้วยการนั้น

หมวด ๒

หลักสูตรและคุณวุฒิ

ส่วนที่ ๑

หลักสูตรที่เปิดสอน

ข้อ ๑๑ หลักสูตรระดับปริญญาตรี แบ่งเป็นสองกลุ่ม ได้แก่

(๑) หลักสูตรระดับปริญญาตรีทางวิชาการ จำแนกได้สองแบบ คือ

(ก) หลักสูตรระดับปริญญาตรีทางวิชาการ มุ่งผลิตบัณฑิตให้มีความรอบรู้ทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ โดยอาจมีการปฏิบัติงานในสถานประกอบการ เน้นความรู้และทักษะด้านวิชาการ สามารถนำ ความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริงได้อย่างสร้างสรรค์

(ข) หลักสูตรระดับปริญญาตรีแบบก้าวหน้าทางวิชาการ เป็นหลักสูตรระดับปริญญาตรี สำหรับนิสิตที่มีความสามารถพิเศษ มุ่งเน้นผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถระดับสูง โดยใช้หลักสูตรปกติที่ เปิดสอนอยู่แล้ว แต่ให้เสริมศักยภาพของนิสิตโดยกำหนดให้นิสิตได้ศึกษาบางรายวิชาในระดับบัณฑิตศึกษาที่ เปิดสอนอยู่แล้ว และทำวิจัยที่ลุ่มลึก ทั้งนี้ ต้องมีการเรียนรายวิชาการระดับบัณฑิตศึกษาไม่น้อยกว่าสิบสองหน่วยกิต

(๒) หลักสูตรระดับปริญญาตรีทางวิชาชีพ จำแนกได้สองแบบ คือ

(ก) หลักสูตรระดับปริญญาตรีทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการ มุ่งผลิตบัณฑิตให้มีความรอบรู้ ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เน้นความรู้ สมรรถนะและทักษะด้านวิชาการและวิชาชีพ หรือมีสมรรถนะและ ทักษะด้านการปฏิบัติเชิงเทคนิคในศาสตร์สาขาวิชานั้น ๆ โดยผ่านการปฏิบัติงานในสถานประกอบการ

(ข) หลักสูตรระดับปริญญาตรีแบบก้าวหน้าทางวิชาชีพ หรือมีทักษะด้านการปฏิบัติการ เป็นหลักสูตรสำหรับนิสิตที่มีความสามารถพิเศษ มุ่งเน้นผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ มีสมรรถนะทางวิชาชีพ หรือ มีทักษะการปฏิบัติขั้นสูง โดยใช้หลักสูตรปกติที่เปิดสอนอยู่แล้วให้รองรับศักยภาพของนิสิต โดยกำหนดให้นิสิต ศึกษาบางรายวิชาในระดับบัณฑิตศึกษาที่เปิดสอนอยู่แล้ว และทำวิจัยที่ลุ่มลึก หรือได้รับการฝึกปฏิบัติขั้นสูงใน องค์กร หรือสถานประกอบการ ทั้งนี้ ต้องมีการเรียนรายวิชาในระดับบัณฑิตศึกษาจำนวนไม่น้อยกว่าสิบสอง หน่วยกิต

ข้อ ๑๒ หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาประกอบไปด้วยหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต หลักสูตรระดับปริญญาโท หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง และหลักสูตรระดับปริญญาเอก

หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตและประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง เป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นการพัฒนา นักวิชาการและนักวิชาชีพให้มีความชำนาญในสาขาวิชาเฉพาะ เพื่อให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญ สามารถปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น โดยมีความสัมพันธ์สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของชาติ ปรัชญา การอุดมศึกษา ปรัชญาของมหาวิทยาลัย และมาตรฐานทางวิชาการและวิชาชีพ

หลักสูตรระดับปริญญาโทและปริญญาเอก เป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นการพัฒนา นักวิชาการและ นักวิชาชีพ ที่มีความรู้ความสามารถระดับสูงในสาขาวิชาต่าง ๆ โดยกระบวนการวิจัยเพื่อให้สามารถบุกเบิก แสวงหาความรู้ใหม่ได้อย่างมีอิสระ รวมทั้งมีความสามารถในการสร้างสรรค์ จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ เชื่อมโยงและบูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องได้อย่างต่อเนื่อง โดยมีความสัมพันธ์สอดคล้องกับแผนพัฒนา การศึกษาระดับอุดมศึกษาของชาติ ปรัชญาการอุดมศึกษา ปรัชญาของมหาวิทยาลัย และมาตรฐานวิชาการ และวิชาชีพที่เป็นสากล มีคุณธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการและวิชาชีพ ทั้งนี้ ในระดับปริญญาโท มุ่งให้มีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการสร้างตลอดจนการประยุกต์ใช้ความรู้ใหม่เพื่อพัฒนางานและสังคม ส่วนใน ระดับปริญญาเอก มุ่งให้มีความสามารถในการค้นคว้าวิจัยเพื่อสร้างสรรค์องค์ความรู้ใหม่หรือนวัตกรรม ซึ่งเป็น ประโยชน์ต่อการพัฒนางาน สังคม ประเทศ และประชาคมโลก

ข้อ ๑๓ หลักสูตรแต่ละหลักสูตรอย่างน้อยต้องประกอบด้วยรายการดังต่อไปนี้

- (๑) ชื่อปริญญา ประกาศนียบัตรบัณฑิต ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง และสาขาวิชา
- (๒) ปรัชญา วัตถุประสงค์ และผลลัพธ์การเรียนรู้
- (๓) โครงสร้างหลักสูตร รายวิชาและหน่วยกิต
- (๔) การจัดกระบวนการเรียนรู้
- (๕) ความพร้อมและศักยภาพในการบริหารจัดการหลักสูตร ซึ่งรวมถึงคณาจารย์ และ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

(๖) คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

(๗) การประเมินผลการเรียนและเกณฑ์การสำเร็จการศึกษา

(๘) การประกันคุณภาพหลักสูตร

(๙) ระบบและกลไกในการพัฒนาหลักสูตร

(๑๐) รายการอื่นตามที่กำหนดไว้ในระเบียบมหาวิทยาลัย

รายละเอียดในแต่ละรายการตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามระเบียบมหาวิทยาลัย

หลักสูตรที่มีการจัดการศึกษาผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศต้องดำเนินการตามระเบียบ มหาวิทยาลัยว่าด้วยการนั้นเพิ่มเติมด้วย

ข้อ ๑๔ ในการพัฒนาหลักสูตร มหาวิทยาลัยต้องบริหารจัดการหลักสูตรและออกแบบ กระบวนการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิแต่ละระดับ โดยต้อง แสดงถึงพัฒนาการของผลลัพธ์การเรียนรู้ที่แตกต่างกันตามระดับมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญา ทั้งนี้ ผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้สำเร็จการศึกษาทุกระดับ มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตามมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษา ให้มีสี่ด้านดังนี้

- (๑) ด้านความรู้
- (๒) ด้านทักษะ
- (๓) ด้านจริยธรรม

(๔) ด้านลักษณะบุคคล

รายละเอียดผลลัพธ์การเรียนรู้ตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามระเบียบมหาวิทยาลัย
คณะกรรมการนโยบายวิชาการอาจกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านอื่นเพิ่มเติม กำหนด
รายละเอียดผลลัพธ์การเรียนรู้เพิ่มขึ้นตามความจำเป็นทางวิชาการหรือวิชาชีพของแต่ละสาขาหรือสาขาวิชา
และกำหนดมาตรฐานคุณวุฒิในสาขาหรือสาขาวิชาโดยจัดทำเป็นระเบียบมหาวิทยาลัย

ส่วนที่ ๒

โครงสร้างหลักสูตร

ข้อ ๑๕ หลักสูตรระดับปริญญาตรีต้องมีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรดังนี้

(๑) หลักสูตรระดับปริญญาตรีที่มีแผนการศึกษาปกติสี่ปี มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร
ไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยยี่สิบหน่วยกิต

(๒) หลักสูตรระดับปริญญาตรีที่มีแผนการศึกษาปกติห้าปี มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอด
หลักสูตรไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยห้าสิบหน่วยกิต

(๓) หลักสูตรระดับปริญญาตรีที่มีแผนการศึกษาปกติไม่น้อยกว่าหกปี มีจำนวนหน่วย
กิตรวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยแปดสิบหน่วยกิต

ข้อ ๑๖ หลักสูตรระดับปริญญาตรีต้องมีโครงสร้าง ประกอบด้วย หมวดวิชาศึกษาทั่วไป
หมวดวิชาเฉพาะ และหมวดวิชาเลือกเสรี โดยมีสัดส่วนจำนวนหน่วยกิตของแต่ละหมวดวิชาดังนี้

(๑) หมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมายความว่า หมวดวิชาที่เสริมสร้างความเป็นมนุษย์ให้พร้อม
สำหรับโลกในปัจจุบันและอนาคต เพื่อให้เป็นบุคคลผู้ใฝ่รู้และมีทักษะที่จำเป็นสำหรับศตวรรษที่ ๒๑ อย่าง
ครบถ้วน เป็นผู้ตระหนักรู้ถึงการบูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ ในการพัฒนาหรือแก้ไขปัญหา เป็นผู้ที่สามารถสร้าง
โอกาสและคุณค่าให้ตนเองและสังคม รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมและของโลก เป็นบุคคลที่ดำรงตน
เป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง มีจริยธรรมและยึดมั่นในสิ่งที่ถูกต้อง รู้คุณค่าและรักษาชาติกำเนิด ร่วมมือ ร่วมพลังเพื่อ
สร้างสรรค์และพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืน และเป็นพลเมืองที่มีคุณค่าของสังคม โดยมหาวิทยาลัยอาจจัดวิชา
ศึกษาทั่วไปในลักษณะจำแนกเป็นรายวิชาหรือลักษณะบูรณาการใด ๆ ก็ได้ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของ
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป และให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่ายี่สิบสี่หน่วยกิต รวมทั้งต้องแสดงการวัดและ
ประเมินผลที่สะท้อนการบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ของนิสิตที่สอดคล้องกับปรัชญาและวัตถุประสงค์ของ
การจัดการศึกษาวิชาศึกษาทั่วไปได้อย่างชัดเจน

(๒) หมวดวิชาเฉพาะ หมายความว่า วิชาแกน วิชาเฉพาะด้าน วิชาพื้นฐานวิชาชีพและ
วิชาชีพ ที่มุ่งหมายให้นิสิตมีความรู้ ความเข้าใจ และปฏิบัติงานได้ โดยให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมของหมวด
วิชาเฉพาะดังนี้

(ก) หลักสูตรระดับปริญญาตรี (สี่ปี) ทางวิชาการ ให้มีจำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาเฉพาะ
รวมไม่น้อยกว่าเจ็ดสิบสองหน่วยกิต

(ข) หลักสูตรระดับปริญญาตรี (สี่ปี) ทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการ ให้มีจำนวนหน่วยกิตหมวด
วิชาเฉพาะรวมไม่น้อยกว่าเจ็ดสิบสองหน่วยกิต โดยต้องเรียนวิชาทางปฏิบัติการจำนวนไม่น้อยกว่าสามสิบหก
หน่วยกิต และทางทฤษฎีไม่น้อยกว่ายี่สิบสี่หน่วยกิต

(ค) หลักสูตรระดับปริญญาตรี (ห้าปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาเฉพาะรวมไม่น้อยกว่าเก้าสิบหน่วยกิต

(ง) หลักสูตรระดับปริญญาตรี (ไม่น้อยกว่าหกปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาเฉพาะรวมไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยแปดหน่วยกิต

(๓) หมวดวิชาเลือกเสรี หมายความว่า วิชาที่มุ่งให้นิสิตมีความรู้ ความเข้าใจ ตามที่ตนเองถนัดหรือสนใจ โดยเปิดโอกาสให้นิสิตเลือกเรียนรายวิชาใด ๆ ในหลักสูตรระดับปริญญาตรีตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด และให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่าหกหน่วยกิต

ในการจัดหมวดวิชาเฉพาะตาม (๒) หลักสูตรอาจจัดเป็นวิชาเอกเดี่ยว วิชาเอกคู่ หรือวิชาเอกและวิชาโทก็ได้ โดยวิชาเอกต้องมีจำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่าสามสิบหน่วยกิต และวิชาโทต้องมีจำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่าสิบห้าหน่วยกิต ในกรณีที่จัดหลักสูตรแบบวิชาเอกคู่ต้องเพิ่มจำนวนหน่วยกิตของวิชาเอกอีกไม่น้อยกว่าสามสิบหน่วยกิต และให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยห้าสิบหน่วยกิต สำหรับหลักสูตรระดับปริญญาตรีแบบก้าวหน้า นิสิตต้องเรียนรายวิชาระดับบัณฑิตศึกษาในหมวดวิชาเฉพาะไม่น้อยกว่าสิบสองหน่วยกิต

มหาวิทยาลัยอาจเทียบโอนหน่วยกิตรายวิชาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะ และหมวดวิชาเลือกเสรี ให้แก่นิสิตที่มีความรู้ความสามารถซึ่งวัดมาตรฐานได้ แต่นิสิตต้องศึกษาให้ครบตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในหลักสูตรที่เข้าศึกษา ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามข้อบังคับว่าด้วยการนั้น

ข้อ ๑๗ หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตหรือหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ต้องมีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่ายี่สิบสี่หน่วยกิต

ข้อ ๑๘ หลักสูตรระดับปริญญาโทต้องมีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่าสามสิบหกหน่วยกิต โดยแบ่งการศึกษาออกเป็นสองแบบ ได้แก่

(๑) แบบวิชาการ เน้นการเรียนรู้การทำวิจัยด้วยการทำวิทยานิพนธ์สร้างองค์ความรู้ในศาสตร์สาขาวิชานั้น โดยอาจทำวิทยานิพนธ์อย่างเดียว หรือศึกษารายวิชาและทำวิทยานิพนธ์ ทั้งนี้ ต้องมีจำนวนหน่วยกิตวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่าสิบสองหน่วยกิต

(๒) แบบวิชาชีพ เน้นการศึกษารายวิชาและการค้นคว้าอิสระเชิงการประยุกต์ใช้ความรู้ในวิชาชีพ ทั้งนี้ ต้องมีหน่วยกิตการค้นคว้าอิสระจำนวนไม่น้อยกว่าสามหน่วยกิต แต่ไม่เกินหกหน่วยกิต

ข้อ ๑๙ หลักสูตรระดับปริญญาเอกแบ่งการศึกษาออกเป็นสองแผน ได้แก่

(๑) แผน ๑ เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัยโดยการทำวิทยานิพนธ์ที่ก่อให้เกิดความรู้ใหม่ซึ่งแบ่งออกเป็นสองแผนย่อย โดยจะต้องมีมาตรฐานและคุณภาพเดียวกันดังนี้

(ก) แผน ๑.๑ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท จะต้องทำวิทยานิพนธ์จำนวนไม่น้อยกว่าสี่สิบแปดหน่วยกิต

(ข) แผน ๑.๒ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จะต้องทำวิทยานิพนธ์จำนวนไม่น้อยกว่าเจ็ดสิบสองหน่วยกิต

๒) แผน ๒ เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัยโดยการทำวิทยานิพนธ์ที่มีคุณภาพสูงและก่อให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการและวิชาชีพ และศึกษารายวิชาเพิ่มเติม ซึ่งแบ่งออกเป็นสองแผนย่อย โดยจะต้องมีมาตรฐานและคุณภาพเดียวกันดังนี้

(ก) แผน ๒.๑ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท จะต้องทำวิทยานิพนธ์จำนวนไม่น้อยกว่าสามสิบหกหน่วยกิต และศึกษารายวิชาอีกจำนวนไม่น้อยกว่าสิบสองหน่วยกิต

(ข) แผน ๒.๒ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จะต้องทำวิทยานิพนธ์จำนวนไม่น้อยกว่าสี่สิบแปดหน่วยกิต และศึกษารายวิชาอีกจำนวนไม่น้อยกว่ายี่สิบสี่หน่วยกิต

ข้อ ๒๐ หลักสูตรควบระดับปริญญาตรีสองปริญญา มีจำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยห้าสิบหน่วยกิต

หลักสูตรควบระดับปริญญาโทสองปริญญา มีจำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่าสี่สิบแปดหน่วยกิต
หลักสูตรควบระดับปริญญาตรีและปริญญาโท มีจำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยห้าสิบหกหน่วยกิต

หลักสูตรควบระดับปริญญาโทและปริญญาเอก มีจำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่าเจ็ดสิบสองหน่วยกิต และให้มีโครงสร้างของหลักสูตรระดับปริญญาเอกทุกแผน แต่โครงสร้างของหลักสูตรระดับปริญญาโทให้มีเฉพาะแบบวิชาการ

ในการจัดทำหลักสูตรตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการบริหารหลักสูตรที่เกี่ยวข้องร่วมกันพิจารณาเพื่อขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารคณะที่เกี่ยวข้องแล้วเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายวิชาการเพื่อพิจารณา

ในการจัดทำหลักสูตรตามวรรคสอง วรรคสาม หรือวรรคสี่ ให้คณะกรรมการบริหารหลักสูตรที่เกี่ยวข้องร่วมกันพิจารณาเพื่อขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารคณะที่เกี่ยวข้องและบัณฑิตวิทยาลัยแล้วเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายวิชาการเพื่อพิจารณา

ข้อ ๒๑ ในกรณีที่มีความจำเป็นต่อการทำวิทยานิพนธ์ในหลักสูตรระดับปริญญาเอก แผน ๑ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรอาจกำหนดให้นิสิตลงทะเบียนเรียนในรายวิชาหนึ่งรายวิชาใดหรือทำกิจกรรมการเรียนอื่นเพิ่มเติมโดยไม่นับหน่วยกิตก็ได้ ทั้งนี้ ให้พิจารณาจากสมรรถนะและศักยภาพเฉพาะบุคคลของนิสิตและคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตรเป็นสำคัญ

ส่วนที่ ๓

การเทียบหลักสูตร

ข้อ ๒๒ การเทียบหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษาในต่างประเทศกับหลักสูตรของมหาวิทยาลัยเพื่อรับรองคุณวุฒิของผู้สำเร็จการศึกษา ให้เป็นไปตามเงื่อนไขดังนี้

(๑) หลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษาในต่างประเทศ ต้องได้รับการรับรองมาตรฐานตามกฎหมายของประเทศนั้น หรือได้รับการรับรองจากองค์กรวิชาชีพหรือวิชาการของประเทศนั้น

(๒) หลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษาในต่างประเทศต้องเป็นหลักสูตรที่มีมาตรฐานเทียบได้กับมาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษาและมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๒๓ การเทียบหลักสูตรอื่นที่จัดโดยองค์กรวิชาชีพ หน่วยงานของรัฐ หรือหน่วยงานของเอกชน กับหลักสูตรของมหาวิทยาลัยเพื่อรับรองคุณวุฒิของผู้สำเร็จการศึกษา ให้เป็นไปตามเงื่อนไขดังนี้

(๑) หลักสูตรที่ขอเทียบต้องจัดโดยองค์กรวิชาชีพ หน่วยงานของรัฐ หรือหน่วยงานของเอกชน ที่มีวัตถุประสงค์ หน้าที่และอำนาจในการจัดหลักสูตรดังกล่าว

(๒) หลักสูตรที่ขอเทียบต้องเป็นหลักสูตรที่มีมาตรฐานเทียบได้กับมาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษาและมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของมหาวิทยาลัย

ส่วนที่ ๔

การประกันคุณภาพผลลัพ์การเรียนรู้

ข้อ ๒๔ มหาวิทยาลัยจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพผลลัพ์การเรียนรู้ของทุกหลักสูตรโดย การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสียภายใต้ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน และเป็นไปตามมาตรฐาน คุณวุฒิระดับอุดมศึกษา

หลักสูตรอาจใช้ระบบการประกันคุณภาพตามเงื่อนไขของสภาวิชาชีพ หรือระบบการประกัน คุณภาพระดับนานาชาติอื่นที่มุ่งเน้นผลลัพ์การเรียนรู้เป็นฐาน ทั้งนี้ ต้องได้รับความเห็นชอบจากสภา มหาวิทยาลัย

รายละเอียดระบบการประกันคุณภาพผลลัพ์การเรียนรู้ของหลักสูตรตามวรรคหนึ่งให้เป็นไป ตามระเบียบมหาวิทยาลัย

หมวด ๓

การจัดการศึกษา

ส่วนที่ ๑

ระบบการศึกษา

ข้อ ๒๕ ในการจัดการศึกษา ให้ใช้ระบบการศึกษาแบบหน่วยกิตเป็นระบบทวิภาค ระบบตรีภาค ระบบชุกติวิชาหรือระบบอื่น

ข้อ ๒๖ ปีการศึกษาของระบบทวิภาค แบ่งออกเป็นสองภาคการศึกษา ได้แก่ ภาคการศึกษา ต้น และภาคการศึกษาปลาย โดยอาจมีภาคฤดูร้อนต่อจากภาคการศึกษาปลายอีกหนึ่งภาค

ภาคการศึกษาตามวรรคหนึ่งต้องมีระยะเวลาการศึกษาจำนวนไม่น้อยกว่าสิบห้าสัปดาห์ ส่วนภาคฤดูร้อนต้องมีระยะเวลาการศึกษาจำนวนไม่น้อยกว่าหกสัปดาห์แต่ไม่เกินแปดสัปดาห์ ทั้งนี้ ชั่วโมง เรียนของรายวิชาที่เปิดสอนในภาคฤดูร้อนต้องเท่ากับชั่วโมงเรียนที่เปิดสอนในภาคการศึกษาของระบบทวิภาค

ข้อ ๒๗ ปีการศึกษาของระบบตรีภาค แบ่งออกเป็นสามภาคการศึกษา ได้แก่ ภาคการศึกษา ที่หนึ่ง ภาคการศึกษาที่สอง และภาคการศึกษาที่สาม

ภาคการศึกษาตามวรรคหนึ่งต้องมีระยะเวลาการศึกษาจำนวนไม่น้อยกว่าสิบสองสัปดาห์ และต้องจัดการเรียนการสอนในแต่ละรายวิชาให้เป็นไปตามข้อ ๒๕ เพื่อให้มีจำนวนชั่วโมงต่อหนึ่งภาค การศึกษาของระบบตรีภาคเท่ากับภาคการศึกษาของระบบทวิภาค และหนึ่งหน่วยกิตของระบบตรีภาคเทียบ ได้เท่ากับหนึ่งหน่วยกิตของระบบทวิภาค

ข้อ ๒๘ การจัดการศึกษาและการนับระยะเวลาการศึกษาในระบบชุกติวิชาหรือระบบอื่น ให้เป็นไปตามประกาศมหาวิทยาลัย

ข้อ ๒๙ ในระบบทวิภาค หน่วยกิตที่กำหนดไว้สำหรับการศึกษาในแต่ละรายวิชานั้น ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ดังนี้

(๑) รายวิชาภาคทฤษฎีที่ใช้เวลาบรรยายหรืออภิปรายจำนวนไม่น้อยกว่าสี่สัปดาห์ชั่วโมงต่อหนึ่งภาคการศึกษา ให้มีค่าเท่ากับหนึ่งหน่วยกิต

(๒) รายวิชาภาคปฏิบัติที่ใช้เวลาฝึกหรือทดลองจำนวนไม่น้อยกว่าสามสัปดาห์ชั่วโมงต่อหนึ่งภาคการศึกษา ให้มีค่าเท่ากับหนึ่งหน่วยกิต

(๓) การฝึกงานหรือฝึกภาคสนามที่ใช้เวลาฝึกจำนวนไม่น้อยกว่าสี่สัปดาห์ชั่วโมงต่อหนึ่งภาคการศึกษา ให้มีค่าเท่ากับหนึ่งหน่วยกิต

(๔) การทำโครงการหรือกิจกรรมการเรียนรู้อื่นใดซึ่งได้รับมอบหมายที่ใช้เวลาทำโครงการหรือกิจกรรมนั้น ๆ ไม่น้อยกว่าสี่สัปดาห์ชั่วโมงต่อหนึ่งภาคการศึกษา ให้มีค่าเท่ากับหนึ่งหน่วยกิต

(๕) การค้นคว้าอิสระที่ใช้เวลาศึกษาค้นคว้าจำนวนไม่น้อยกว่าสี่สัปดาห์ชั่วโมงต่อหนึ่งภาคการศึกษา ให้มีค่าเท่ากับหนึ่งหน่วยกิต

(๖) การทำวิทยานิพนธ์ที่ใช้เวลาศึกษาค้นคว้าจำนวนไม่น้อยกว่าสี่สัปดาห์ชั่วโมงต่อหนึ่งภาคการศึกษา ให้มีค่าเท่ากับหนึ่งหน่วยกิต

(๗) การทำกิจกรรมการเรียนรู้อื่นใดที่สร้างการเรียนรู้นอกเหนือจากรูปแบบที่กำหนดข้างต้น ให้นำจำนวนหน่วยกิตตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการที่กำหนดไว้ในประกาศมหาวิทยาลัย

ข้อ ๓๐ หลักสูตรที่มีได้ใช้ระบบทวิภาคต้องมีหลักเกณฑ์ในการคิดหน่วยกิตและรายละเอียดเกี่ยวกับการเทียบเคียงหน่วยกิตกับระบบทวิภาคอย่างชัดเจน โดยต้องปรากฏในเอกสารของหลักสูตรด้วย

ข้อ ๓๑ มาตรฐานหลักสูตรควมระดับปริญญาตรีสองปริญญาหรือหลักสูตรควมระดับปริญญาโทสองปริญญา ต้องมีระยะเวลาการเรียนรู้ของนิสิต คิดเป็นจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรตามที่กำหนดไว้ในระเบียบมหาวิทยาลัย และต้องมีผลลัพธ์การเรียนรู้เป็นไปตามมาตรฐานคุณวุฒิของทั้งสองปริญญา

ข้อ ๓๒ มาตรฐานหลักสูตรควมระดับปริญญาตรีและปริญญาโท หรือหลักสูตรควมระดับปริญญาโทและปริญญาเอก ไม่ว่าจะอยู่ในสาขาวิชาเดียวกันหรือต่างสาขาวิชา ต้องมีระยะเวลาการเรียนรู้ของนิสิตคิดเป็นจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรตามข้อ ๒๐ และต้องมีผลลัพธ์การเรียนรู้เป็นไปตามมาตรฐานคุณวุฒิของทั้งสองปริญญา

ส่วนที่ ๒

ระยะเวลาการศึกษา

ข้อ ๓๓ ให้เริ่มนับระยะเวลาการศึกษาตั้งแต่ภาคการศึกษาที่นิสิตลงทะเบียนแรกเข้าในหลักสูตรจนถึงภาคการศึกษาที่นิสิตสอบผ่านและดำเนินการครบถ้วนตามเงื่อนไขการสำเร็จการศึกษาของหลักสูตร

ข้อ ๓๔ ผู้เข้าศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาตรีต้องศึกษาไม่น้อยกว่าและไม่เกินระยะเวลาการศึกษาตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

ข้อ ๓๕ ผู้เข้าศึกษาในหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตหรือหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต
ชั้นสูง ต้องศึกษาไม่เกินระยะเวลาการศึกษาตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

ข้อ ๓๖ ผู้เข้าศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาโทต้องศึกษาไม่เกินสี่ปีการศึกษา

ข้อ ๓๗ ผู้เข้าศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาเอกต้องศึกษาตามระยะเวลาการศึกษาดังนี้

(๑) ไม่เกินหกปีการศึกษา สำหรับผู้เข้าศึกษาด้วยวุฒิปริญญาโท

(๒) ไม่เกินแปดปีการศึกษา สำหรับผู้เข้าศึกษาด้วยวุฒิปริญญาตรี

ข้อ ๓๘ นิสิตสามัญไม่เต็มเวลา ต้องมีระยะเวลาการศึกษาไม่เกินหนึ่งเท่าครึ่งของระยะเวลา
ตามข้อ ๓๔ ข้อ ๓๕ ข้อ ๓๖ หรือข้อ ๓๗ แล้วแต่กรณี

ส่วนที่ ๓

ภาษาที่ใช้ในการศึกษา

ข้อ ๓๙ ในการจัดการศึกษา หลักสูตรอาจใช้ภาษาไทยหรือภาษาต่างประเทศก็ได้ แต่ต้อง
ประกาศให้ผู้สมัครเข้าศึกษาทราบก่อนการสมัคร

รายวิชาใดจะใช้ภาษาอื่นนอกจากที่ประกาศไว้ตามวรรคหนึ่ง หลักสูตรต้องประกาศให้นิสิต
ทราบล่วงหน้าก่อนการลงทะเบียนเรียนในปีการศึกษานั้น

ในระดับบัณฑิตศึกษา ภาษาที่ใช้ในการเขียนวิทยานิพนธ์หรือรายงานการค้นคว้าอิสระใน
แต่ละหลักสูตรให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรกำหนด และต้องประกาศให้ผู้สมัครเข้าศึกษาทราบ
ก่อนการสมัคร

หมวด ๔

การรับเข้าศึกษา

ส่วนที่ ๑

คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

ข้อ ๔๐ ผู้เข้าศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาตรีต้องสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร
มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าที่กระทรวงศึกษาธิการรับรอง ทั้งนี้ ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในแต่ละ
หลักสูตร และต้องมีคุณสมบัติอื่นตามที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรกำหนดโดยได้รับอนุมัติจากคณะ
กรรมการบริหารคณะ

ข้อ ๔๑ ผู้เข้าศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาต้องสำเร็จการศึกษาตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๔๒ ถึง
ข้อ ๔๕ ในหลักสูตรที่หน่วยงานของรัฐรับรอง ทั้งนี้ ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในแต่ละหลักสูตร และต้องมี
คุณสมบัติอื่นตามที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรกำหนด

ข้อ ๔๒ ผู้เข้าศึกษาในหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตต้องสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

ข้อ ๔๓ ผู้เข้าศึกษาในหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูงต้องสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่า

ข้อ ๔๔ ผู้เข้าศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาโทต้องสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า หรือกำลังศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยที่มีการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรควบระดับปริญญาตรีและปริญญาโท ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรกำหนด

ข้อ ๔๕ ผู้เข้าศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาเอกต้องสำเร็จการศึกษาในระดับหนึ่งระดับใด ดังนี้

(๑) ปริญญาโทหรือเทียบเท่า

(๒) ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ในสาขาวิชาเดียวกันกับหลักสูตรระดับปริญญาเอกหรือสาขาวิชาอื่นที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรกำหนด และได้รับปริญญาเกียรตินิยมหรือมีแต้มเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๓.๒๕ หรือเทียบเท่า

สำหรับกรณีหลักสูตรต่อเนื่องปริญญาโท-ปริญญาเอก ให้รับเข้าศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาโทหรือหลักสูตรระดับปริญญาเอกตามคุณสมบัติของผู้สมัครที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง หรือตามที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรกำหนด ทั้งนี้ ต้องผ่านเกณฑ์ภาษาต่างประเทศสำหรับหลักสูตรระดับปริญญาโทตามข้อ ๔๘ ด้วย

ข้อ ๔๖ ผู้เข้าศึกษาที่เคยพ้นจากสถานภาพการเป็นนิสิตในหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาเพราะเรียนครบระยะเวลาการศึกษาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแล้วแต่ไม่สำเร็จการศึกษา หรือเคยพ้นจากสถานภาพการเป็นนิสิตเพราะแต้มเฉลี่ยสะสมไม่ถึงเกณฑ์ที่กำหนด จะเข้าศึกษาในหลักสูตรสาขาวิชาเดิมได้เมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

ส่วนที่ ๒

หลักเกณฑ์ เงื่อนไขและวิธีการรับเข้าศึกษา

ข้อ ๔๗ ในระดับปริญญาตรี หลักเกณฑ์ เงื่อนไขและวิธีการรับเข้าศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบมหาวิทยาลัย

ในระดับบัณฑิตศึกษา การรับเข้าศึกษาอาจกระทำโดยวิธีการสอบคัดเลือก การคัดเลือก หรือโดยวิธีการอื่นใดตามที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรกำหนด ทั้งนี้ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรอาจพิจารณารับผู้สมัครรายหนึ่งรายใดเข้าศึกษาในหลักสูตรในระดับรองลงมาหรือในระดับที่สูงขึ้นในสาขาวิชาเดียวกันกับหลักสูตรที่ผู้นั้นสมัครก็ได้ หากผู้นั้นมีความรู้ไม่เพียงพอที่จะศึกษาในระดับการศึกษาที่สมัคร หรือมีความรู้สูงกว่าระดับการศึกษาที่สมัคร แล้วแต่กรณี

การดำเนินการตามวรรคสองต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารคณะ

การรับนิสิตเข้าศึกษาในหลักสูตรควบระดับปริญญาตรีและปริญญาโท หรือหลักสูตรควบระดับปริญญาโทและปริญญาเอก อาจกระทำโดยวิธีการสอบคัดเลือก การคัดเลือก หรือโดยวิธีการอื่นใด

ตามที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรระดับปริญญาตรี ปริญญาโทหรือปริญญาเอก แล้วแต่กรณี กำหนด โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารคณะที่หลักสูตรสังกัด

ข้อ ๔๘ ผู้เข้าศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาเอกหรือหลักสูตรระดับปริญญาโท ต้องผ่าน เกณฑ์การทดสอบภาษาต่างประเทศ หรือเป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในประกาศมหาวิทยาลัย

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารคณะ อาจกำหนด เกณฑ์การทดสอบภาษาต่างประเทศให้สูงกว่าเกณฑ์ตามประกาศมหาวิทยาลัยก็ได้

ข้อ ๔๙ ในกรณีที่ผู้สมัครเข้าศึกษายังไม่มีผลการศึกษตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด การรับเข้า ศึกษาจะมีผลเมื่อผู้นั้นส่งหลักฐานการสำเร็จการศึกษา หรือหลักฐานผลการศึกษาสำหรับหลักสูตรควบข้าม ระดับ ให้แก่สำนักงานการทะเบียนภายในเวลาที่กำหนด แต่ทั้งนี้ ต้องกระทำก่อนวันเปิดภาคการศึกษา มิฉะนั้นจะถือว่าผู้นั้นขาดคุณสมบัติในการเข้าศึกษา

ข้อ ๕๐ ผู้เข้าศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาตรีจะศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาตรีอื่น ในเวลาเดียวกันมิได้ เว้นแต่เป็นการศึกษาในหลักสูตรควบระดับปริญญาตรีสองปริญญา

ข้อ ๕๑ อธิการบดีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารคณะ มีอำนาจพิจารณาและ ประกาศรายชื่อบุคคลผู้มีสิทธิเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรีในแต่ละหลักสูตร

คณบดีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารคณะ มีอำนาจพิจารณาและประกาศ รายชื่อบุคคลผู้มีสิทธิเข้าศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาที่สังกัดคณะนั้น

ส่วนที่ ๓

ประเภทของผู้เข้าศึกษา

ข้อ ๕๒ ให้ผู้เข้าศึกษามีสถานภาพเป็นนิสิตสามัญ

ในหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา คณะกรรมการบริหารคณะอาจรับบุคคลหนึ่งบุคคลใดเข้าศึกษา โดยมีสถานภาพเป็นนิสิตทดลองศึกษาได้ เว้นแต่เป็นหลักสูตรระดับปริญญาโทที่ทำวิทยานิพนธ์อย่างเดียว หรือ หลักสูตรระดับปริญญาเอก แผน ๑

ข้อ ๕๓ ให้จำแนกผู้เข้าศึกษาในหลักสูตรต่อเนื่องปริญญาโท-ปริญญาเอกว่าเป็นนิสิตระดับ ปริญญาเอกหรือระดับปริญญาโทในวันที่เข้าศึกษา ตามคุณสมบัติของผู้เข้าศึกษาที่กำหนดไว้ในส่วนที่ ๑ ของหมวดนี้ แต่นิสิตอาจส่งคำร้องเพื่อเข้าสู่การศึกษาระดับปริญญาเอกหรือปริญญาโทได้ ตามที่กำหนดไว้ในหมวด ๔ ส่วนที่ ๓

ส่วนที่ ๔

สถานภาพนิสิต

ข้อ ๕๔ ผู้เข้าศึกษาจะมีสถานภาพเป็นนิสิตเมื่อดำเนินการครบถ้วนดังนี้

- (๑) ลงทะเบียนแรกเข้า
- (๒) ลงทะเบียนเรียนภาคการศึกษาแรก
- (๓) ชำระค่าเล่าเรียนและค่าธรรมเนียมพิเศษ (ถ้ามี)

ถ้าผู้เข้าศึกษามีได้ดำเนินการให้ครบถ้วนตามวรรคหนึ่งภายในเวลาที่สำนักงานการทะเบียนกำหนด ให้ถือว่าผู้นั้นสละสิทธิการเข้าศึกษา เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากผู้อำนวยการสำนักงานการทะเบียน

หมวด ๕
การลงทะเบียน

ส่วนที่ ๑
การลงทะเบียนแรกเข้า

ข้อ ๕๕ ในการลงทะเบียนแรกเข้า ผู้เข้าศึกษาต้องส่งหลักฐานให้ครบถ้วนภายในเวลาที่สำนักงานการทะเบียนประกาศกำหนด

ส่วนที่ ๒
การลงทะเบียนเรียน

ข้อ ๕๖ การลงทะเบียนเรียนในระบบทวิภาคและตรีภาค จำแนกออกเป็นสองประเภท ได้แก่
(๑) การลงทะเบียนเรียนปกติ ให้กระทำได้ก่อนวันเปิดเรียนของแต่ละภาคการศึกษา
(๒) การลงทะเบียนเรียนสาย ให้กระทำได้ภายในสองสัปดาห์แรกของภาคการศึกษา หรือภายในสัปดาห์แรกของภาคฤดูร้อน

กำหนดวัน เวลา และวิธีการลงทะเบียนเรียนในระบบทวิภาคและระบบตรีภาค ให้เป็นไปตามที่สำนักงานการทะเบียนกำหนด

ข้อ ๕๗ หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการเกี่ยวกับการลงทะเบียนเรียนในระบบชุดวิชาและระบบอื่น ให้เป็นไปตามประกาศสำนักงานการทะเบียน

ข้อ ๕๘ ในกรณีที่มีเหตุจำเป็น ทำให้นิสิตไม่อาจลงทะเบียนเรียนภายในกำหนดเวลาตามข้อ ๕๖ หรือข้อ ๕๗ ได้ ผู้อำนวยการสำนักงานการทะเบียนมีอำนาจอนุมัติให้ลงทะเบียนเรียนเป็นกรณีพิเศษได้

ข้อ ๕๙ การลงทะเบียนเรียนของนิสิตระดับปริญญาตรีให้เป็นไปตามเงื่อนไขดังนี้
(๑) ต้องได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาหรืออาจารย์ที่หลักสูตรมอบหมาย และเป็นไปตามที่หลักสูตรกำหนด

(๒) ลงทะเบียนเรียนตามจำนวนหน่วยกิตดังนี้
(ก) ในระบบทวิภาค ในภาคการศึกษาหนึ่ง ๆ จำนวนไม่เกินยี่สิบสองหน่วยกิต ในภาคฤดูร้อนจำนวนไม่เกินเก้าหน่วยกิต

(ข) ในระบบตรีภาค ระบบชุดวิชาหรือระบบอื่น ให้คำนวณเป็นสัดส่วนเทียบกับจำนวนหน่วยกิตของการลงทะเบียนเรียนตาม (ก)

การลงทะเบียนเรียนซึ่งไม่เป็นไปตามความในวรรคหนึ่ง จะกระทำได้เมื่อมีเหตุผลและความจำเป็น และได้รับอนุมัติจากคณบดี ทั้งนี้ ต้องไม่กระทบต่อมาตรฐานและคุณภาพการศึกษา

ข้อ ๖๐ การลงทะเบียนเรียนของนิสิตสามัญระดับบัณฑิตศึกษามีอยู่สองลักษณะ ได้แก่

(๑) นิสิตสามัญเต็มเวลา ต้องลงทะเบียนเรียนรายวิชาหรือวิทยานิพนธ์ ในแต่ละภาคการศึกษาจำนวนไม่เกินสิบห้าหน่วยกิต

(๒) นิสิตสามัญไม่เต็มเวลา ต้องลงทะเบียนเรียนรายวิชาหรือวิทยานิพนธ์ ในแต่ละภาคการศึกษาจำนวนไม่เกินหกหน่วยกิต

สำหรับภาคฤดูร้อน นิสิตจะลงทะเบียนเรียนรายวิชาหรือวิทยานิพนธ์ได้จำนวนไม่เกินหกหน่วยกิต การลงทะเบียนเรียนซึ่งไม่เป็นไปตามความในวรรคหนึ่ง จะกระทำได้เมื่อได้รับอนุมัติจากคณบดี ทั้งนี้ ต้องไม่กระทบต่อมาตรฐานและคุณภาพการศึกษา

การลงทะเบียนเรียนรายวิชาในระดับปริญญาตรีของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ให้มีการประเมินผลเป็น S/U หรือ V/W เท่านั้น

ในกรณีที่นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาผู้ใดต้องลงทะเบียนเรียนรายวิชาในระดับปริญญาตรีหรือระดับบัณฑิตศึกษาเพื่อเสริมพื้นฐานและวิชาเหล่านั้นมีการประเมินผลเป็น S หรือ U นิสิตผู้นั้นจะต้องลงทะเบียนเรียนรายวิชาบังคับในระดับบัณฑิตศึกษาในหลักสูตรที่เข้าศึกษาจำนวนอย่างน้อยสามหน่วยกิตด้วย เว้นแต่จะสอบผ่านรายวิชาบังคับในหลักสูตรที่เข้าศึกษาครบถ้วนแล้ว หรือเป็นนิสิตที่เข้าศึกษาในแผนการศึกษาที่ทำวิทยานิพนธ์เพียงอย่างเดียว

ในหลักสูตรควบข้ามระดับ นิสิตอาจลงทะเบียนเรียนรายวิชาระดับปริญญาโทได้เมื่อได้ศึกษารายวิชาระดับหลักสูตรระดับปริญญาตรีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยยี่สิบหน่วยกิตขึ้นไป และมีคุณสมบัติอื่นตามที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรระดับปริญญาตรี และคณะกรรมการบริหารหลักสูตรระดับปริญญาโท กำหนด

ข้อ ๖๑ การลงทะเบียนเรียนของนิสิตทดลองศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีอยู่สองลักษณะ ได้แก่

(๑) นิสิตทดลองศึกษาเต็มเวลา ในภาคการศึกษาแรก ต้องลงทะเบียนเรียนรายวิชาบังคับระดับบัณฑิตศึกษาในหลักสูตรที่เข้าศึกษาจำนวนไม่น้อยกว่าหกหน่วยกิต

(๒) นิสิตทดลองศึกษาไม่เต็มเวลา ในภาคการศึกษาแรก ต้องลงทะเบียนเรียนรายวิชาบังคับระดับบัณฑิตศึกษาในหลักสูตรที่เข้าศึกษาจำนวนไม่น้อยกว่าสามหน่วยกิต

รายวิชาที่นิสิตทดลองศึกษาต้องลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาแรกนั้น ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรกำหนด และให้นำไปคำนวณแต้มเฉลี่ยสะสมด้วย

เมื่อสิ้นสุดภาคการศึกษาแรกที่ลงทะเบียนเรียน นิสิตทดลองศึกษาต้องได้แต้มเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ และได้รับสัญลักษณ์ S ในรายวิชาที่ไม่นับหน่วยกิต จึงจะเปลี่ยนสถานภาพเป็นนิสิตสามัญได้

ข้อ ๖๒ การลงทะเบียนเรียนรายวิชาที่มีได้กำหนดไว้ในหลักสูตรที่นิสิตสังกัด ซึ่งนิสิตขอรับผลการประเมินเป็น S/U หรือ V/W ให้กระทำได้ภายในกำหนดเวลาของการเพิ่มรายวิชาตามข้อ ๖๕ ทั้งนี้ ต้องได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ผู้สอนและคณะกรรมการบริหารหลักสูตรที่นิสิตสังกัด และจำนวนหน่วยกิตทั้งหมดจะต้องเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๕๙ ข้อ ๖๐ หรือข้อ ๖๑ แล้วแต่กรณี

ข้อ ๖๓ นิสิตในหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาอาจลงทะเบียนเรียนรายวิชาวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ภาคการศึกษาแรกที่เข้าศึกษาได้ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร เมื่อนิสิตได้ลงทะเบียนเรียนรายวิชาวิทยานิพนธ์ครบจำนวนหน่วยกิตตามที่หลักสูตรกำหนดแล้ว แต่ยังทำวิทยานิพนธ์ไม่แล้วเสร็จ นิสิตต้องลงทะเบียนเรียน

รายวิชาวิทยานิพนธ์ โดยไม่มีจำนวนหน่วยกิต และให้ชำระค่าเล่าเรียนเต็มจำนวน พร้อมทั้งค่าธรรมเนียมพิเศษ (ถ้ามี)

ส่วนที่ ๓

การลงทะเบียนเรียนในสถาบันการศึกษาอื่น

ข้อ ๖๔ นิสิตอาจลงทะเบียนเรียนรายวิชาในสถาบันการศึกษาอื่นแทนรายวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรเพื่อนำมาเทียบโอนหน่วยกิตก็ได้ แต่ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและคณะกรรมการบริหารคณะก่อนดำเนินการ ทั้งนี้ จำนวนหน่วยกิตที่ลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษานั้น จะต้องเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๕๙ ข้อ ๖๐ หรือข้อ ๖๑ แล้วแต่กรณี

เมื่อนิสิตลงทะเบียนเรียนและได้รับการประเมินผลรายวิชาตามความในวรรคหนึ่งแล้ว ให้ดำเนินการขอเทียบโอนหน่วยกิตตามข้อบังคับว่าด้วยการเทียบโอนหน่วยกิตและผลการเรียน มาใช้บังคับแก่การเทียบโอนมาเป็นรายวิชาในหลักสูตร

กรณีหลักสูตรข้ามสถาบัน ให้การลงทะเบียนเรียนเป็นไปตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการที่กำหนดไว้ในหลักสูตรนั้น

ส่วนที่ ๔

การเพิ่ม ลด หรือถอนรายวิชา

ข้อ ๖๕ การเพิ่ม ลด หรือถอนรายวิชา ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข วิธีการ และระยะเวลาที่สำนักงานการทะเบียนประกาศกำหนด

ข้อ ๖๖ การขอลดหรือขอถอนรายวิชาที่ทำให้ไม่เหลือรายวิชาลงทะเบียนอยู่ ให้นับระยะเวลาการศึกษาในภาคการศึกษานั้น เป็นระยะเวลาการศึกษาด้วย

ส่วนที่ ๕

การลงทะเบียนเรียนซ้ำ

ข้อ ๖๗ การลงทะเบียนเรียนซ้ำในระดับปริญญาตรี ให้เป็นไปตามเงื่อนไขดังนี้

(๑) นิสิตที่ได้รับสัญลักษณ์ F U หรือ W ในรายวิชาบังคับ จะต้องลงทะเบียนเรียนรายวิชานั้นซ้ำอีกจนกว่าจะได้รับสัญลักษณ์ A B⁺ B C⁺ C D⁺ D หรือ S มิฉะนั้นจะไม่สำเร็จการศึกษา

(๒) นิสิตที่ได้รับสัญลักษณ์ F U หรือ W ในรายวิชาเลือก จะลงทะเบียนเรียนรายวิชานั้นซ้ำอีกหรือเลือกเรียนรายวิชาอื่นแทนก็ได้

(๓) นอกจากกรณีตาม (๑) และ (๒) นิสิตอาจเรียนเน้น โดยลงทะเบียนเรียนซ้ำในรายวิชาใดก็ได้ ในการลงทะเบียนเรียนซ้ำหรือเรียนเน้น ผลการศึกษาจากการลงทะเบียนเรียนทุกครั้งจะปรากฏในใบประมวลผลการศึกษาและนำมาคำนวณแต้มเฉลี่ยสะสมด้วย

ข้อ ๖๘ การลงทะเบียนเรียนซ้ำในระดับบัณฑิตศึกษา ให้เป็นไปตามเงื่อนไขดังนี้

(๑) นิสิตที่ได้รับสัญลักษณ์ D+ D F U หรือ W ในรายวิชาบังคับและรายวิชาที่ไม่นับหน่วยกิตที่หลักสูตรหรือคณะกรรมการบริหารหลักสูตรกำหนดให้เรียน จะต้องลงทะเบียนเรียนรายวิชานั้นซ้ำอีกจนกว่าจะได้รับสัญลักษณ์ A B+ B C+ C หรือ S มิฉะนั้นจะไม่สำเร็จการศึกษา

(๒) นิสิตที่ได้รับสัญลักษณ์ D+ D F U หรือ W ในรายวิชาเลือก จะลงทะเบียนเรียนรายวิชานั้นซ้ำอีกหรือเลือกเรียนรายวิชาอื่นแทนก็ได้

(๓) นอกจากกรณีตาม (๑) และ (๒) นิสิตอาจลงทะเบียนเรียนซ้ำในรายวิชาที่ได้รับสัญลักษณ์ C+ หรือ C อีกก็ได้

(๔) นิสิตอาจลงทะเบียนเรียนซ้ำในรายวิชาเดิมที่มีเนื้อหาไม่ซ้ำซ้อนกับที่ได้เคยศึกษามาในการลงทะเบียนเรียนครั้งก่อนหน้า ทั้งนี้ ต้องได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และให้นำมาคำนวณแต้มเฉลี่ยด้วย

การลงทะเบียนเรียนซ้ำตาม (๑) และ (๓) ให้นำเฉพาะผลการศึกษาค้างสุดท้ายมาคำนวณแต้มเฉลี่ย

หมวด ๖

การจัดการเรียนรู้และการประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้

ส่วนที่ ๑

การจัดการเรียนรู้

ข้อ ๖๙ การจัดการเรียนรู้ การกำหนดตารางสอนและอาจารย์ผู้สอนรายวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตร ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรกำหนด

ข้อ ๗๐ คุณสมบัติของอาจารย์ผู้สอน คุณสมบัติและภาระงานของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ ให้เป็นไปตามระเบียบมหาวิทยาลัย

ข้อ ๗๑ นิสิตต้องมีเวลาเรียนในรายวิชาที่ลงทะเบียนเรียนตามที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารคณะ

ส่วนที่ ๒

การสอบรายวิชา

ข้อ ๗๒ หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการสอบรายวิชาให้เป็นไปตามข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ และคำสั่งมหาวิทยาลัยว่าด้วยการสอบ

ส่วนที่ ๓
การสอบประมวลความรู้

ข้อ ๗๓ การสอบประมวลความรู้สำหรับหลักสูตรระดับปริญญาโท (Comprehensive Examination) เป็นการสอบข้อเขียน สอบปากเปล่า หรือสอบทั้งข้อเขียนและปากเปล่า ในสาขาวิชาเอกและสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง เพื่อวัดความสามารถในการบูรณาการความรู้ที่ได้ศึกษาไปแล้วของนิสิต

หลักเกณฑ์ เงื่อนไขและวิธีการสอบประมวลความรู้ให้เป็นไปตามระเบียบมหาวิทยาลัย

ข้อ ๗๔ นิสิตจะสอบประมวลความรู้ได้เมื่อครบเงื่อนไขดังนี้

- (๑) สอบผ่านรายวิชาที่คณะที่นิสิตสังกัดกำหนดให้ต้องสอบผ่านก่อนการสอบประมวลความรู้
- (๒) ลงทะเบียนรายวิชาสอบประมวลความรู้ในภาคการศึกษาที่จะสอบประมวลความรู้
- (๓) ปฏิบัติตามเงื่อนไขอื่นที่หลักสูตรกำหนด

ส่วนที่ ๔
การสอบวัดคุณสมบัติ

ข้อ ๗๕ การสอบวัดคุณสมบัติสำหรับหลักสูตรระดับปริญญาเอก (Qualifying Examination) เป็นการสอบข้อเขียน สอบปากเปล่า หรือสอบทั้งข้อเขียนและปากเปล่า เพื่อวัดความรู้พื้นฐาน ทักษะเชิงวิเคราะห์ และศักยภาพของนิสิตในการทำวิจัยได้โดยอิสระ และเพื่อแสดงถึงศักยภาพและความพร้อมของนิสิตที่จะทำวิทยานิพนธ์ในระดับปริญญาเอก

หลักเกณฑ์ เงื่อนไขและวิธีการสอบวัดคุณสมบัติให้เป็นไปตามระเบียบมหาวิทยาลัย

ข้อ ๗๖ นิสิตจะสอบวัดคุณสมบัติได้เมื่อครบเงื่อนไขดังนี้

- (๑) ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตร
- (๒) ลงทะเบียนรายวิชาสอบวัดคุณสมบัติในภาคการศึกษาที่จะสอบวัดคุณสมบัติ
- (๓) ปฏิบัติตามเงื่อนไขอื่นที่หลักสูตรกำหนด

ข้อ ๗๗ ภายใต้บังคับข้อ ๗๖ นิสิตอาจลงทะเบียนรายวิชาสอบวัดคุณสมบัติได้ตั้งแต่ภาคการศึกษาแรกที่เข้าศึกษา แต่ต้องสอบวัดคุณสมบัติและได้รับสัญลักษณ์ S ภายในกำหนดระยะเวลาดังต่อไปนี้ นับแต่ภาคการศึกษาแรกที่เข้าศึกษา

(๑) นิสิตที่เข้าศึกษาด้วยวุฒิปริญญาโท ภายในสี่ภาคการศึกษาในระบบทวิภาค และภายในหกภาคการศึกษาในระบบตรีภาค

(๒) นิสิตเข้าศึกษาด้วยวุฒิปริญญาตรี ภายในห้าภาคการศึกษาในระบบทวิภาค และภายในเจ็ดภาคการศึกษาในระบบตรีภาค

กรณีที่หลักสูตรกำหนดจำนวนหน่วยกิตรายวิชาเรียนมากกว่าสามสิบหน่วยกิตขึ้นไป ให้มีระยะเวลาเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งภาคการศึกษาจากระยะเวลาดังกล่าวตามวรรคหนึ่ง ทั้งนี้ ให้คณะแจ้งสำนักงานการทะเบียนเพื่อบันทึกการเพิ่มระยะเวลาการศึกษา

นิสิตที่สอบวัดคุณสมบัติและได้รับสัญลักษณ์ U อาจลงทะเบียนสอบได้อีกหนึ่งครั้ง แต่ทั้งนี้ ต้องไม่เกินระยะเวลาที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารคณะอาจ กำหนดให้นิสิตต้องสอบผ่านการวัดคุณสมบัติก่อนกำหนดระยะเวลาตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง แล้วแต่กรณี ก็ได้ แต่ต้องจัดทำเป็นประกาศคณะก่อนรับนิสิตเข้าศึกษา

ส่วนที่ ๕

การสอบข้อเสนอวิทยานิพนธ์

ข้อ ๗๘ การสอบข้อเสนอวิทยานิพนธ์เป็นการสอบวัดความรู้ความเข้าใจของนิสิตเกี่ยวกับ ประเด็นปัญหา ระเบียบวิธีวิจัย วิธีการและเทคนิคที่ใช้ในการแก้ปัญหาทางวิจัย

การสอบข้อเสนอวิทยานิพนธ์ในหลักสูตรระดับปริญญาเอกต้องสอบความรู้พื้นฐาน และความรู้เชิงลึกที่จำเป็นในการทำวิทยานิพนธ์ เพื่อให้แน่ใจว่านิสิตมีความรู้ที่จำเป็นเพียงพอในการทำงาน วิจัย

หลักเกณฑ์ เงื่อนไขและวิธีการสอบข้อเสนอวิทยานิพนธ์ให้เป็นไปตามระเบียบมหาวิทยาลัย

ข้อ ๗๙ นิสิตต้องส่งข้อเสนอวิทยานิพนธ์ต่อคณะกรรมการบริหารหลักสูตรตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข วิธีการและภายในระยะเวลาที่คณะบดีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารคณะกำหนด

ข้อเสนอวิทยานิพนธ์ของนิสิต พร้อมทั้งรายชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และกรรมการ สอบวิทยานิพนธ์ ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและได้รับอนุมัติโดยคณะกรรมการบริหารคณะ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข วิธีการและภายในกำหนดเวลาที่คณะกรรมการบริหาร คณะกำหนด

หลักเกณฑ์ เงื่อนไข วิธีการและกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้จัดทำเป็น ประกาศคณะ

ข้อ ๘๐ นิสิตต้องได้รับอนุมัติข้อเสนอวิทยานิพนธ์ภายในกำหนดเวลาที่คณะกรรมการบริหาร คณะกำหนด และต้องเป็นไปตามเงื่อนไขดังนี้

(๑) สำหรับหลักสูตรระดับปริญญาโท ภายในสองปีการศึกษานับแต่ภาคการศึกษาแรกที่เข้าศึกษา

(๒) สำหรับหลักสูตรระดับปริญญาเอก ภายในสามปีการศึกษานับแต่ภาคการศึกษาแรกที่เข้าศึกษา

(๓) สำหรับหลักสูตรต่อเนื่องปริญญาโท-ปริญญาเอก นิสิตในหลักสูตรระดับปริญญาเอกจะ สอบข้อเสนอวิทยานิพนธ์เมื่อใดก็ได้ แต่ทั้งนี้ต้องเป็นไปตามข้อ ๘๓ (๒)

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารคณะ อาจกำหนดให้ นิสิตสอบและได้รับอนุมัติข้อเสนอวิทยานิพนธ์ก่อนกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่งก็ได้ โดยต้องจัดทำเป็นประกาศคณะ ก่อนรับนิสิตเข้าศึกษา

นิสิตที่ไม่ได้รับอนุมัติข้อเสนอวิทยานิพนธ์ภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ให้พ้นจากสถานภาพการเป็นนิสิต เว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุอันจำเป็นและสมควร คณะกรรมการบริหารคณะอาจ ขยายกำหนดเวลาต่อไปได้อีกไม่เกินสองภาคการศึกษา

เมื่อได้ขยายเวลารับกลับตามวรรคสามแล้ว แต่มีเหตุอันจำเป็นและสมควร คณะกรรมการ บริหารบัณฑิตวิทยาลัยอาจขยายกำหนดเวลาต่อไปได้อีกไม่เกินสองภาคการศึกษา

เมื่อนิสิตได้รับอนุมัติให้ขยายกำหนดเวลาตามวรรคสามหรือวรรคสี่แล้ว ให้คณะแจ้งสำนักงานการทะเบียนเพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ข้อ ๘๑ เมื่อข้อเสนอวิทยานิพนธ์ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริหารคณะแล้ว ให้คณะส่งหัวข้อวิทยานิพนธ์ ชื่อผู้ทำวิทยานิพนธ์ พร้อมทั้งรายชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และกรรมการสอบวิทยานิพนธ์แก่บัณฑิตวิทยาลัยเพื่อทราบ

การเปลี่ยนแปลงอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หรือกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ให้กระทำได้เฉพาะในกรณีที่มีเหตุผลและความจำเป็น โดยต้องได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริหารคณะและส่งรายชื่อที่มีการเปลี่ยนแปลงให้แก่บัณฑิตวิทยาลัยเพื่อทราบ

ส่วนที่ ๖

การสอบวิทยานิพนธ์ และการค้นคว้าอิสระ

ข้อ ๘๒ การสอบวิทยานิพนธ์และการสอบการค้นคว้าอิสระ เป็นการสอบวัดความรู้ความเข้าใจของนิสิตเกี่ยวกับประเด็นปัญหา ระเบียบวิธีวิจัย วิธีการและเทคนิคที่ใช้ในการแก้ปัญหาทางวิจัย

การสอบวิทยานิพนธ์ให้กระทำโดยคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และการสอบการค้นคว้าอิสระให้กระทำโดยคณะกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ

หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการสอบวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ ให้เป็นไปตามระเบียบมหาวิทยาลัย

ข้อ ๘๓ นิสิตจะสอบวิทยานิพนธ์ได้เมื่อเป็นไปตามเงื่อนไขดังนี้

(๑) ลงทะเบียนเรียนรายวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

(๒) ได้รับอนุมัติข้อเสนอวิทยานิพนธ์จากคณะกรรมการบริหารคณะเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าหกสิบวันก่อนวันสอบวิทยานิพนธ์ เว้นแต่คณะกรรมการบริหารคณะจะอนุมัติให้สอบวิทยานิพนธ์ได้ก่อนระยะเวลาข้างต้น

(๓) ผ่านเกณฑ์อื่นตามที่คณะกรรมการบริหารคณะกำหนด

นิสิตที่ประสงค์จะสอบวิทยานิพนธ์ให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข วิธีการ ขั้นตอน และระยะเวลาที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและคณะกรรมการบริหารคณะกำหนด

ข้อ ๘๔ การสอบวิทยานิพนธ์ให้กระทำโดยเปิดเผย และบุคคลภายนอกอาจเข้าร่วมสังเกตการณ์การสอบวิทยานิพนธ์ได้ เว้นแต่มีความจำเป็นต้องพิทักษ์ข้อมูลส่วนหนึ่งส่วนใดของวิทยานิพนธ์ไว้เป็นความลับ หรือเป็นเรื่องเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์อาจสั่งการเป็นอย่างอื่นก็ได้

ข้อ ๘๕ รูปแบบของวิทยานิพนธ์และรายงานการค้นคว้าอิสระให้เป็นไปตามประกาศบัณฑิตวิทยาลัย นิสิตต้องส่งวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์และรายงานการค้นคว้าอิสระให้แก่บัณฑิตวิทยาลัยตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนดไว้ในประกาศบัณฑิตวิทยาลัย

นิสิตที่ส่งวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ภายหลังจากกำหนดเวลาตามวรรคสอง จะไม่สามารถสำเร็จการศึกษาในภาคการศึกษานั้น และต้องลงทะเบียนเรียนรายวิชาวิทยานิพนธ์ตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๖๓

ในภาคการศึกษาถัดไป ทั้งนี้ ระยะเวลาการศึกษาของนิสิตต้องเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๓๖ ข้อ ๓๗ หรือ ข้อ ๓๘ ด้วย

ข้อ ๘๖ เมื่อส่งวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์หรือรายงานการค้นคว้าอิสระให้แก่บัณฑิตวิทยาลัย แล้ว นิสิตจะขอแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์หรือรายงานการค้นคว้าอิสระไม่ได้ เว้นแต่จะเป็นการแก้ไขเล็กน้อยโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์หรือคณะกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ คณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการบริหารคณะ และต้องได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบัณฑิตวิทยาลัย

ในกรณีที่ได้รับอนุมัติปริญญาแล้ว การแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์หรือรายงานการค้นคว้าอิสระตามวรรคหนึ่ง ต้องได้รับความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัยด้วย

ข้อ ๘๗ ความเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ในวิทยานิพนธ์หรือรายงานการค้นคว้าอิสระให้เป็นไปตามข้อบังคับว่าด้วยการบริหารจัดการทรัพย์สินทางปัญญา ที่ใช้บังคับอยู่ ณ เวลาที่นิสิตส่งวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์หรือรายงานการค้นคว้าอิสระให้แก่บัณฑิตวิทยาลัย

ข้อ ๘๘ ผลงานทางวิชาการของนิสิตต้องได้รับหรือยอมรับให้ตีพิมพ์หรือเผยแพร่ตามที่กำหนดไว้ในระเบียบมหาวิทยาลัย

ข้อ ๘๙ การเผยแพร่ผลงานทางวิชาการเป็นเงื่อนไขในการสำเร็จการศึกษา และต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาการศึกษาตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๓๖ ข้อ ๓๗ หรือข้อ ๓๘

ส่วนที่ ๗

การกระทำผิดเกี่ยวกับการทำวิทยานิพนธ์และรายงานการค้นคว้าอิสระ

ข้อ ๙๐ ในกรณีที่วิทยานิพนธ์ รายงานการค้นคว้าอิสระ หรือผลงานทางวิชาการ มีการคัดลอกผลงานของผู้อื่น หรือมีการจ้างทำวิทยานิพนธ์ รายงานการค้นคว้าอิสระ หรือผลงานทางวิชาการ หรือมีเหตุอื่นใดอันเป็นการกระทำผิดเกี่ยวกับการทำวิทยานิพนธ์ รายงานการค้นคว้าอิสระ หรือผลงานทางวิชาการ ให้ดำเนินการตามข้อบังคับว่าด้วยการนั้น

หมวด ๗

การประเมินผลการศึกษา

ส่วนที่ ๑

ระยะเวลาการประเมินผลการศึกษา

ข้อ ๙๑ การประเมินผลการศึกษาให้กระทำเมื่อสิ้นสุดการศึกษาแต่ละภาคการศึกษา หรือภาคฤดูร้อน ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในส่วนนี้

การประเมินผลการศึกษาในระบบซุติวิชาหรือระบบอื่นให้เป็นไปตามที่สำนักงานการทะเบียนกำหนด

ข้อ ๙๒ การขอแก้ไขเปลี่ยนแปลงการประเมินผลการศึกษา ต้องกระทำภายในภาคการศึกษา ถัดจากภาคการศึกษาที่มีการประเมินผล และต้องได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริหารคณะ

ส่วนที่ ๒

สัญลักษณ์แสดงผลการศึกษาและระดับผลการสอบวิทยานิพนธ์

ข้อ ๙๓ การประเมินผลการศึกษาในแต่ละรายวิชา ให้กำหนดเป็นสัญลักษณ์ซึ่งมีความหมาย และเต็มประจำดังนี้

สัญลักษณ์	ความหมาย		เต็มประจำ
A	ผลการประเมินขั้นดีเลิศ	(Excellent)	๔.๐
B+	ผลการประเมินขั้นดีมาก	(Very Good)	๓.๕
B	ผลการประเมินขั้นดี	(Good)	๓.๐
C+	ผลการประเมินขั้นค่อนข้างดี	(Fairly Good)	๒.๕
C	ผลการประเมินขั้นพอใช้	(Fair)	๒.๐
D+	ผลการประเมินขั้นค่อนข้างอ่อน	(Poor)	๑.๕
D	ผลการประเมินขั้นอ่อน	(Very Poor)	๑.๐
F	ผลการประเมินขั้นตก	(Fail)	๐.๐
I	การวัดผลยังไม่สมบูรณ์	(Incomplete)	-
P	การสอนยังไม่สิ้นสุด	(In Progress)	-
S	ผลการประเมินเป็นที่พอใจ	(Satisfactory)	-
U	ผลการประเมินไม่เป็นที่พอใจ	(Unsatisfactory)	-
V	การร่วมฟังการบรรยาย	(Visitor)	-
W	การถอนรายวิชาโดยได้รับอนุมัติ	(Withdrawn)	-
M	นิสิตขาดสอบ	(Missing)	-
X	ยังไม่ได้รับผลการประเมิน	(No Report)	-

ข้อ ๙๔ การประเมินผลการสอบวิทยานิพนธ์ให้มีระดับดังนี้

- (๑) ดีมาก (Very Good)
- (๒) ดี (Good)
- (๓) ผ่าน (Pass)
- (๔) ตก (Fail)

ส่วนที่ ๓

หลักเกณฑ์การให้สัญลักษณ์แสดงผลการศึกษา

ต่อไปนี้เป็น

ข้อ ๙๕ การให้สัญลักษณ์ A B+ B C+ C D+ D S และ F หรือ U จะกระทำเฉพาะกรณี

- (๑) เมื่อมีการประเมินผลการศึกษารายวิชาที่นิสิตเข้าสอบ หรือมีการประเมินผลงานของนิสิต

(๒) เมื่อเปลี่ยนจากสัญลักษณ์ I โดยมีผลการประเมินภายในสองสัปดาห์แรกของภาคการศึกษาถัดไป

(๓) เมื่อเปลี่ยนจากสัญลักษณ์ P หรือ X

ข้อ ๙๖ นอกจากกรณีตามข้อ ๙๕ แล้ว สัญลักษณ์ F หรือ U จะให้ได้ในกรณีต่อไปนี้

(๑) ในรายวิชาที่อาจารย์ผู้สอนไม่ยินยอมให้เข้ารับการประเมินผล เนื่องจากมีเวลาเรียนไม่ครบตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๗๑ หรือเงื่อนไขอื่นตามที่รายวิชากำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

(๒) เมื่อนิสิตกระทำการทุจริตในการสอบ หรือกระทำผิดข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งเกี่ยวกับการสอบที่มหาวิทยาลัย คณะ ภาควิชา หรือหลักสูตรใช้บังคับ และคณะกรรมการบริหารคณะเห็นว่าเป็นการกระทำผิดในข้อสำคัญจนถึงขนาดสมควรได้สัญลักษณ์ F หรือ U

ข้อ ๙๗ การให้สัญลักษณ์ I จะกระทำได้ในกรณีต่อไปนี้

(๑) นิสิตป่วยก่อนสิ้นสุดการเรียนการสอนในภาคการศึกษานั้น และยังป่วยอยู่จนกระทั่งถึงกำหนดการสอบประจำภาคการศึกษา เป็นเหตุให้ไม่สามารถเข้าสอบในบางรายวิชาหรือทุกรายวิชาได้ และคณบดีได้พิจารณาคำร้องประกอบกับความเห็นของอาจารย์ผู้สอนรายวิชานั้นและหัวหน้าภาควิชา (ถ้ามี) แล้วเห็นว่า การศึกษาของนิสิตผู้นั้นขาดเนื้อหาเพียงเล็กน้อย

(๒) นิสิตได้ศึกษามาจนสิ้นสุดการเรียนการสอนแล้ว และป่วยระหว่างการสอบ เป็นเหตุให้ไม่สามารถเข้าสอบในบางรายวิชาหรือทั้งหมดได้ และได้รับอนุมัติจากคณบดี

(๓) นิสิตมีเหตุจำเป็นอย่างยิ่งจนไม่สามารถเข้าสอบในบางรายวิชาหรือทั้งหมดได้ และได้รับอนุมัติจากคณบดี

(๔) นิสิตขาดสอบประจำภาคการศึกษาด้วยเหตุสุดวิสัย และได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริหารคณะที่นิสิตสังกัดตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในประกาศมหาวิทยาลัยหรือประกาศบัณฑิตวิทยาลัยแล้วแต่กรณี

(๕) นิสิตทำงานที่เป็นส่วนประกอบการศึกษายังไม่สมบูรณ์ และอาจารย์ผู้สอนเห็นสมควรให้รอผลการศึกษา ทั้งนี้ โดยความเห็นชอบของคณบดี

(๖) นิสิตขาดสอบระหว่างภาคการศึกษา และยังไม่เสร็จสิ้นจนกระทั่งได้ประเมินผลการศึกษาในส่วนอื่นเรียบร้อยแล้ว

การเปลี่ยนจากสัญลักษณ์ I ตามวรรคหนึ่ง เป็นสัญลักษณ์แสดงผลการศึกษาอื่น ให้เป็นไปตามประกาศมหาวิทยาลัย

ข้อ ๙๘ เมื่อมีกรณีตามข้อ ๙๗ (๑) หรือ (๒) ให้นิสิตส่งคำร้องต่อคณบดีภายในเวลาหนึ่งสัปดาห์ นับแต่วันที่นิสิตเริ่มป่วย หรือนับแต่วันที่พ้นจากอาการป่วยร้ายแรง ซึ่งเป็นเหตุให้ไม่สามารถส่งคำร้องได้ พร้อมทั้งส่งใบรับรองแพทย์จากศูนย์บริการสุขภาพแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หรือจากสถานพยาบาลที่กระทรวงสาธารณสุขรับรอง

เมื่อมีกรณีตามข้อ ๙๗ (๓) หรือ (๔) ให้นิสิตส่งคำร้องต่อคณบดีในโอกาสแรกที่สามารถกระทำได้พร้อมทั้งหลักฐานซึ่งแสดงให้เห็นถึงเหตุจำเป็นอย่างยิ่งอันทำให้ไม่สามารถเข้าสอบได้

ข้อ ๙๙ การให้สัญลักษณ์ P ในรายวิชาใดจะกระทำได้เมื่อสิ้นภาคการศึกษาที่นิสิตลงทะเบียนเรียนรายวิชาที่มีการสอนหรือการทำงานต่อเนื่องเกินกว่าหนึ่งภาคการศึกษา

ข้อ ๑๐๐ การให้สัญลักษณ์ S จะกระทำได้เมื่อผลการประเมินเป็นที่พอใจ ในกรณีต่อไปนี้

(๑) รายวิชาที่หลักสูตรหรือคณะกรรมการบริหารหลักสูตรกำหนดให้มีการประเมินผลอย่างไม่เป็นลำดับขั้นหรือไม่นับหน่วยกิต

(๒) การประเมินผลการทำวิทยานิพนธ์ในแต่ละภาคการศึกษาโดยอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หรืออาจารย์ที่หลักสูตรมอบหมาย

(๓) การประเมินผลการสอบประมวลความรู้

(๔) การประเมินผลการสอบวัดคุณสมบัติ

(๕) รายวิชาที่นิสิตลงทะเบียนเรียนตามข้อ ๖๒

ข้อ ๑๐๑ การให้สัญลักษณ์ U จะกระทำได้เมื่อผลการประเมินรายวิชา การทำวิทยานิพนธ์หรือผลการสอบประมวลความรู้หรือการสอบวัดคุณสมบัติ ไม่เป็นที่พอใจ

ข้อ ๑๐๒ การประเมินผลการทำวิทยานิพนธ์ตามข้อ ๑๐๐ (๒) และข้อ ๑๐๑ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไขและวิธีการที่คณะกรรมการบริหารคณะกำหนด โดยจัดทำเป็นประกาศคณะและประกาศให้นิสิตทราบล่วงหน้า

ข้อ ๑๐๓ การให้สัญลักษณ์ V จะกระทำได้เฉพาะในรายวิชาที่นิสิตลงทะเบียนเรียนตามข้อ ๖๒ และอาจารย์ผู้สอนเห็นว่านิสิตเรียนด้วยความตั้งใจและมีเวลาเรียนตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๗๑

ข้อ ๑๐๔ การให้สัญลักษณ์ W ในรายวิชาที่นิสิตลงทะเบียนเรียนจะกระทำได้เมื่อพ้นเวลาหกสัปดาห์แรกของภาคการศึกษา หรือสองสัปดาห์แรกของภาคฤดูร้อน เฉพาะกรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) นิสิตได้ถอนรายวิชานั้น

(๒) นิสิตป่วยก่อนที่การเรียนในภาคการศึกษานั้นจะสิ้นสุดลง และยังคงป่วยอยู่จนกระทั่งถึงกำหนดการสอบ เป็นเหตุให้ไม่สามารถเข้าสอบในบางรายวิชาหรือทั้งหมดได้ ทั้งนี้ ให้นิสิตปฏิบัติตามความในข้อ ๙๘ โดยอนุโลม

(๓) นิสิตลาพักการศึกษาตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่มหาวิทยาลัยกำหนด

(๔) นิสิตถูกพักการศึกษาในภาคการศึกษานั้น ด้วยเหตุอื่นที่มีไขเพราะกระทำผิดข้อบังคับระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งเกี่ยวกับการสอบของหลักสูตร ภาควิชา คณะ หรือมหาวิทยาลัย

(๕) คณะบดีหรือคณะกรรมการบริหารคณะ แล้วแต่กรณี อนุมัติให้เปลี่ยนจากสัญลักษณ์ I ตามข้อ ๙๗ (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) หากปรากฏว่าการป่วย เหตุจำเป็นอย่างยิ่งหรือเหตุสุดวิสัยนั้น ยังไม่สิ้นสุดภายในเวลาสองสัปดาห์แรกของภาคการศึกษาถัดไป

(๖) ในรายวิชาที่นิสิตลงทะเบียนเรียนตามข้อ ๖๒ และผู้สอนเห็นว่านิสิตไม่ตั้งใจเรียนให้เพียงพอ หรือมีเวลาเรียนไม่เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๗๑

(๗) ในรายวิชาที่นิสิตลงทะเบียนเรียนโดยผิกระเบียบ เงื่อนไข หรือข้อกำหนดของหลักสูตร การให้สัญลักษณ์ W ในระบบซุติวิชา หรือระบบอื่น ให้เป็นไปตามประกาศสำนักงานการทะเบียน

ข้อ ๑๐๕ การให้สัญลักษณ์ M จะกระทำได้เฉพาะในรายวิชาที่นิสิตขาดสอบประจำภาคการศึกษา แต่ยังไม่สามารถแสดงหลักฐานที่สมบูรณ์เกี่ยวกับเหตุในการขาดสอบได้

ข้อ ๑๐๖ การให้สัญลักษณ์ X จะกระทำได้ในกรณีต่อไปนี้

(๑) สำนักงานการทะเบียนยังมิได้รับรายงานการประเมินผลการศึกษาของรายวิชานั้นตามกำหนด

(๒) เมื่อเปลี่ยนจากสัญลักษณ์ I ในกรณีที่ไม่มีผลการประเมินผลการศึกษาหรือผลงานภายในเวลาสองสัปดาห์แรกของภาคการศึกษาถัดไป

(๓) เมื่อเปลี่ยนจากสัญลักษณ์ M ในกรณีที่นิสิตไม่สามารถแสดงหลักฐานที่สมบูรณ์ในการขาดสอบได้ภายในเวลาสองสัปดาห์แรกของภาคการศึกษาถัดไป

ส่วนที่ ๔ การคำนวณแต้มเฉลี่ย

ข้อ ๑๐๗ การคำนวณแต้มเฉลี่ยของนิสิตแต่ละรายให้กระทำภายในแต่ละภาคการศึกษา

ข้อ ๑๐๘ แต้มเฉลี่ยมีสองประเภทซึ่งคำนวณได้ดังนี้

(๑) แต้มเฉลี่ยรายภาค ให้คำนวณจากผลการศึกษาของนิสิตในแต่ละภาคการศึกษา โดยนำผลรวมของผลคูณของหน่วยกิตคำนวณกับแต้มประจำสัญลักษณ์ที่นิสิตได้รับในแต่ละรายวิชามาเป็นตัวตั้งแล้วหารด้วยผลรวมของจำนวนหน่วยกิตคำนวณรายภาค

(๒) แต้มเฉลี่ยสะสม ให้คำนวณจากผลการศึกษาของนิสิตตั้งแต่เริ่มเข้าศึกษาจนถึงภาคการศึกษาที่นิสิตได้รับสัญลักษณ์ A B+ B C+ C D+ D S และ F หรือ U ครบถ้วนตามที่ได้ลงทะเบียนนำมาคำนวณ โดยนำผลรวมของผลคูณของหน่วยกิตคำนวณกับแต้มประจำสัญลักษณ์ที่นิสิตได้รับในแต่ละรายวิชามาเป็นตัวตั้ง แล้วหารด้วยผลรวมของจำนวนหน่วยกิตคำนวณสะสม

หมวด ๘ การจำแนกสภาพนิสิต

ข้อ ๑๐๙ การพิจารณาสภาพนิสิตมีหลักเกณฑ์ดังนี้

(๑) นิสิตในหลักสูตรระดับปริญญาตรี

(ก) นิสิตสภาพปกติ ได้แก่ นิสิตที่ลงทะเบียนเรียนเป็นภาคการศึกษาแรก หรือนิสิตที่มีแต้มเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๒.๐๐

(ข) นิสิตสภาพวิชายกเว้น ได้แก่ นิสิตที่มีแต้มเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ ๑.๕๐ ถึง ๑.๙๙

(๒) นิสิตในหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา

(ก) นิสิตสภาพปกติ ได้แก่ นิสิตที่ลงทะเบียนเรียนเป็นภาคการศึกษาแรก หรือนิสิตที่มีแต้มเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐

(ข) นิสิตสภาพวิชายกเว้น ได้แก่ นิสิตที่มีแต้มเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ ๒.๕๐ ถึง ๒.๙๙

ข้อ ๑๑๐ ในการจำแนกสภาพนิสิต ให้พิจารณาว่านิสิตผู้นั้นเป็นนิสิตสภาพปกติหรือนิสิตสภาพวิชายกเว้นตามข้อ ๑๐๙

ข้อ ๑๑๑ การจำแนกสภาพนิสิตจะกระทำเมื่อสิ้นภาคการศึกษาที่มีการประเมินผลการศึกษา หรือเมื่อสิ้นภาคฤดูร้อนสุดท้ายสำหรับนิสิตที่ศึกษาครบตามหลักสูตรและมีคุณสมบัติครบถ้วนก่อนสำเร็จการศึกษา เว้นแต่นิสิตที่เข้าศึกษาเป็นภาคการศึกษาแรก ให้จำแนกสภาพนิสิตเมื่อสิ้นภาคการศึกษาที่สองนับตั้งแต่เริ่มเข้าศึกษา

ข้อ ๑๑๒ ผลการศึกษาภาคฤดูร้อน ให้นำไปรวมกับผลการศึกษา ในภาคการศึกษาภาคถัดไปที่นิสิตผู้นั้นลงทะเบียนเรียนและมีหน่วยกิตคำนวณรายภาคเพื่อจำแนกสภาพนิสิต ยกเว้นภาคฤดูร้อนสุดท้ายสำหรับนิสิตที่ศึกษาครบตามหลักสูตร

หมวด ๙

การเปลี่ยนสถานภาพการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา

ส่วนที่ ๑

การย้ายหลักสูตรหรือสาขาวิชา

ข้อ ๑๑๓ นิสิตอาจขอย้ายหลักสูตรหรือสาขาวิชาที่เรียนเป็นหลักสูตรอื่นภายในมหาวิทยาลัยได้ตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้ โดยได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและคณะกรรมการบริหารคณะที่นิสิตสังกัดและที่นิสิตขอเปลี่ยนไปสังกัด

(๑) ได้ศึกษาในมหาวิทยาลัยมาแล้วจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งภาคการศึกษา แต่ไม่เกินหนึ่งปีการศึกษา

(๒) มีแต้มเฉลี่ยสะสมไม่น้อยกว่า ๓.๐๐

นิสิตที่ย้ายหลักสูตรหรือสาขาวิชาตามวรรคหนึ่ง อาจได้รับยกเว้นรายวิชาที่ต้องศึกษาตามหลักสูตรได้ ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการบริหารคณะที่หลักสูตรหรือสาขาวิชาที่นิสิตขอเปลี่ยนไปสังกัดกำหนด

ส่วนที่ ๒

การเปลี่ยนแผนการศึกษา

ข้อ ๑๑๔ นิสิตที่เข้าศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาโทแบบวิชาการไม่สามารถย้ายไปศึกษาแบบวิชาชีพได้ แต่นิสิตที่เข้าศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาโทแบบวิชาชีพนั้น คณะกรรมการบริหารหลักสูตรอาจอนุมัติให้ย้ายไปศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาโทแบบวิชาการได้ และให้คณะแจ้งแก่บัณฑิตวิทยาลัยเพื่อทราบด้วย

นิสิตที่เข้าศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาเอก แผน ๑ ไม่สามารถย้ายไปศึกษาแผน ๒ ได้ แต่สำหรับนิสิตที่เข้าศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาเอกแผน ๒ นั้น คณะกรรมการบริหารหลักสูตรอาจอนุมัติให้ย้ายไปศึกษาแผน ๑ ได้ และให้คณะแจ้งแก่บัณฑิตวิทยาลัยเพื่อทราบด้วย

ส่วนที่ ๓

หลักสูตรต่อเนื่องปริญญาโท-ปริญญาเอก

ข้อ ๑๑๕ นิสิตในหลักสูตรต่อเนื่องปริญญาโท-ปริญญาเอก ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาโท อาจศึกษาระดับปริญญาเอกตั้งแต่ภาคการศึกษาที่สองได้เมื่อ

(๑) สำหรับหลักสูตรระดับปริญญาโทแบบวิชาการ

(ก) แบบทำวิทยานิพนธ์และศึกษารายวิชาที่จะเปลี่ยนเป็นระดับปริญญาเอก หลักสูตรแผน ๒.๒ จะต้องลงทะเบียนรายวิชาในหลักสูตรรวมกันแล้วจำนวนไม่น้อยกว่าเก้าหน่วยกิต และมีแต้มเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๓.๒๕

(ข) แบบทำวิทยานิพนธ์อย่างเดียวที่จะเปลี่ยนเป็นระดับปริญญาเอก หลักสูตรแผน ๑.๒ จะต้องมีความก้าวหน้าของวิทยานิพนธ์ตามที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรกำหนด

(๒) ผ่านเกณฑ์การทดสอบภาษาต่างประเทศสำหรับผู้เข้าศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาเอก ตามที่คณะกรรมการนโยบายวิชาการกำหนด

(๓) ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตรให้เปลี่ยนเข้าสู่การศึกษาระดับปริญญาเอก

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรอาจกำหนดเกณฑ์เพิ่มเติมโดยต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารคณะ

ข้อ ๑๑๖ นิสิตในหลักสูตรต่อเนื่องปริญญาโท-ปริญญาเอกที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาเอก และประสงค์จะเปลี่ยนระดับเป็นปริญญาโทในกรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้ ต้องส่งคำร้องขอเปลี่ยนระดับและต้องได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

(๑) ประสงค์ขอเปลี่ยนระดับก่อนสอบวัดคุณสมบัติ

(๒) ไม่ได้สอบวัดคุณสมบัติภายในเวลาที่กำหนด

(๓) ได้รับสัญลักษณ์ U ในการสอบวัดคุณสมบัติ

ข้อ ๑๑๗ เมื่อมีการอนุมัติให้นิสิตตามข้อ ๑๑๕ หรือข้อ ๑๑๖ เปลี่ยนระดับการศึกษา ให้โอนรายวิชาที่นิสิตผู้นั้นได้ศึกษามาแล้วทุกรายวิชาไปเป็นรายวิชาในหลักสูตรที่เปลี่ยนเข้าศึกษา พร้อมทั้งสัญลักษณ์แสดงผลการศึกษาที่ได้รับ และให้นำไปคำนวณผลการศึกษาลดหลักสูตรด้วย

ข้อ ๑๑๘ ให้นับระยะเวลาการศึกษาต่อเนื่องกันตั้งแต่ภาคการศึกษาแรกที่เข้าศึกษา ไม่ว่าจะมีการเปลี่ยนระดับการศึกษาหรือไม่ก็ตาม

ข้อ ๑๑๙ นิสิตในหลักสูตรต่อเนื่องปริญญาโท-ปริญญาเอกที่เข้าสู่การศึกษาระดับปริญญาเอกแล้ว แต่พ้นจากสถานภาพการเป็นนิสิตระดับปริญญาเอก เพราะสอบข้อเสนอนิพนธ์ไม่ผ่าน หรือสอบวิทยานิพนธ์ตก อาจขอกลับเข้าศึกษาในระดับปริญญาโทได้โดยส่งคำร้องพร้อมใบสมัครเข้าศึกษาภายในภาคการศึกษาถัดจากภาคการศึกษาที่พ้นจากสถานภาพการเป็นนิสิตระดับปริญญาเอก

ให้เริ่มนับระยะเวลาการศึกษาตามวรรคหนึ่งใหม่ตั้งแต่ภาคการศึกษาที่กลับเข้าศึกษา

ให้โอนทุกรายวิชาที่นิสิตตามวรรคหนึ่งได้ศึกษามาแล้วไปเป็นรายวิชาในหลักสูตรที่ขอกลับเข้าศึกษา พร้อมทั้งสัญลักษณ์แสดงผลการศึกษาที่เคยได้รับ และให้นำไปคำนวณผลการศึกษาลดหลักสูตรด้วย

ข้อ ๑๒๐ ให้คณะกรรมการบริหารหลักสูตรพิจารณาการเข้าสู่ระดับการศึกษา การเปลี่ยนระดับการศึกษา และการขอกลับเข้าศึกษา จากนั้นให้เสนอเรื่องต่อคณะกรรมการบริหารคณะเพื่อพิจารณาอนุมัติ และให้คณะแจ้งแก่สำนักงานการทะเบียนทราบภายในเวลาสองสัปดาห์นับแต่วันที่ได้รับอนุมัติ

หมวด ๑๐
การลาพักการศึกษา

ข้อ ๑๒๑ นิสิตอาจขอลาพักการศึกษาเมื่อมีเหตุอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

(๑) ถูกเกณฑ์หรือระดมเข้ารับราชการทหารกองประจำการ

(๒) เจ็บป่วยอย่างรุนแรงจนต้องเข้ารับรักษาตัวในสถานพยาบาลหรือในสถานที่อื่นตามคำสั่งแพทย์เป็นเวลาติดต่อกันเกินกว่าสามสัปดาห์

(๓) ไปทำวิจัยที่เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระในต่างประเทศ

(๔) ได้รับทุนการศึกษาไปยังต่างประเทศซึ่งไม่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการศึกษาของนิสิต

(๕) เจ็บป่วยจนต้องพักรักษาตัวเป็นเวลาติดต่อกันเกินกว่าสามสัปดาห์ตามคำสั่งแพทย์

(๖) มีเหตุสุดวิสัยหรือเหตุจำเป็นอย่างอื่นทำให้ไม่สามารถศึกษาในภาคการศึกษานั้นได้

นอกจากกรณีตามวรรคหนึ่ง นิสิตในหลักสูตรควบระดับปริญญาตรีสองปริญญา หลักสูตรควบระดับปริญญาโทสองปริญญา หลักสูตรควบระดับปริญญาตรีและปริญญาโท หรือหลักสูตรควบระดับปริญญาโทและปริญญาเอก อาจขอลาพักการศึกษาของหลักสูตรระดับปริญญาตรีหรือปริญญาโทได้ หากเป็นการลาพักการศึกษาเพื่อประโยชน์ทางการศึกษาของอีกหลักสูตรหนึ่ง หรืออาจขอลาพักการศึกษาทั้งสองหลักสูตรได้เมื่อมีเหตุตาม (๖)

ข้อ ๑๒๒ ให้นิสิตที่ประสงค์จะขอลาพักการศึกษาส่งคำร้องขอลาพักการศึกษาพร้อมทั้งหลักฐานที่เกี่ยวข้องต่อคณบดีเพื่อพิจารณาอนุมัติ ทั้งนี้โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร แต่ถ้าเป็นการลาพักการศึกษาในระหว่างการทำวิทยานิพนธ์ ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารคณะด้วย

การลาพักการศึกษาตามข้อ ๑๒๑ วรรคหนึ่ง (๒) หรือ (๕) ต้องมีใบรับรองแพทย์จากศูนย์บริการสุขภาพแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยหรือสถานพยาบาลที่กระทรวงสาธารณสุขรับรอง และในกรณีการลาพักการศึกษาตามข้อ ๑๒๑ วรรคหนึ่ง (๒) ต้องมีสำเนาใบเสร็จรับเงินหรือใบแจ้งหนี้ที่ระบุค่าห้องพักในสถานพยาบาลมาด้วย

การส่งคำร้องขอลาพักการศึกษาตามวรรคหนึ่ง ต้องกระทำภายในวันสุดท้ายของการเรียนในภาคการศึกษาตามที่กำหนดไว้ในปฏิทินการศึกษา

การอนุมัติให้ลาพักการศึกษาให้กระทำได้ครั้งละไม่เกินสองภาคการศึกษาติดต่อกัน และหากยังมีความจำเป็นต้องลาพักการศึกษาต่อไป ให้ส่งคำร้องใหม่

ระยะเวลาการลาพักการศึกษาต้องไม่อยู่ในช่วงขยายเวลาการศึกษาของนิสิตที่ได้รับอนุมัติเนื่องจากเหตุสุดวิสัยตามข้อ ๑๒๘

ข้อ ๑๒๓ เมื่อได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษาแล้ว ให้นิสิตชำระค่ารักษาสถานภาพการเป็นนิสิตทุกภาคการศึกษาที่ลาพัก เว้นแต่นิสิตได้ชำระค่าเล่าเรียนและค่าธรรมเนียมอื่นในภาคการศึกษานั้นแล้ว

ในระหว่างการลาพักการศึกษา นิสิตไม่ได้รับอนุญาตให้ใช้อุปกรณ์การศึกษาและสิ่งอำนวยความสะดวกทางการศึกษาของมหาวิทยาลัย และไม่สามารถดำเนินกิจกรรมใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาได้

ข้อ ๑๒๔ การนับระยะเวลาการศึกษาของนิสิตในระหว่างการลาพักการศึกษาให้เป็นไปตามเงื่อนไขดังนี้

(๑) การลาพักการศึกษาตามข้อ ๑๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) หรือ (๒) ไม่ให้นับอยู่ในระยะเวลาการศึกษาของนิสิต

(๒) การลาพักการศึกษาตามข้อ ๑๒๑ วรรคหนึ่ง (๓) หรือ (๔) ไม่ให้นับอยู่ในระยะเวลาการศึกษาของนิสิตเพียงหนึ่งภาคการศึกษาเท่านั้น ส่วนที่เกินกว่านั้นให้นับอยู่ในระยะเวลาการศึกษาของนิสิต

(๓) การลาพักการศึกษาตามข้อ ๑๒๑ วรรคหนึ่ง (๕) (๖) หรือวรรคสอง ให้นับอยู่ในระยะเวลาการศึกษาของนิสิต เว้นแต่

(ก) ในกรณีนิสิตในหลักสูตรระดับปริญญาตรี คณะกรรมการบริหารคณะพิจารณาเห็นสมควรอนุมัติไม่ให้นับอยู่ในระยะเวลาการศึกษาของนิสิต

(ข) ในกรณีนิสิตในหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา คณะกรรมการบริหารบัณฑิตวิทยาลัยพิจารณาเห็นสมควรอนุมัติไม่ให้นับอยู่ในระยะเวลาการศึกษาของนิสิต

เมื่อนิสิตลาพักโดยไม่นับระยะเวลาการศึกษาแล้ว ให้คณะหรือบัณฑิตวิทยาลัย แล้วแต่กรณีแจ้งแก่สำนักงานการทะเบียน

เมื่อนิสิตลาพักการศึกษาตามข้อ ๑๒๑ วรรคสองแล้ว ให้ผู้ประสานงานในหลักสูตรควมระดับปริญญาตรีสองปริญญา หลักสูตรควมระดับปริญญาโทสองปริญญา หลักสูตรควมระดับปริญญาตรีและปริญญาโท หรือหลักสูตรควมระดับปริญญาโทและปริญญาเอก แจ้งให้คณะกรรมการบริหารหลักสูตรอีกหลักสูตรหนึ่งทราบด้วย

หมวด ๑๑

การพ้นและการคืนสถานภาพการเป็นนิสิต

ข้อ ๑๒๕ เมื่อมีกรณีหนึ่งกรณีใดดังต่อไปนี้ ให้นิสิตพ้นจากสถานภาพการเป็นนิสิต

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) เมื่อศึกษาครบตามหลักสูตรและได้รับอนุมัติประกาศนียบัตรหรือปริญญาบัตรแล้ว

(๔) เมื่อพ้นกำหนดเวลาสองสัปดาห์แรกของภาคการศึกษาแล้ว แต่ยังไม่ได้ลงทะเบียนเรียนหรือรักษาสถานภาพการเป็นนิสิต และชำระเงินค่าเล่าเรียน ค่าธรรมเนียมการศึกษา และค่าธรรมเนียมพิเศษ (ถ้ามี)

(๕) เมื่อมหาวิทยาลัยสั่งให้พ้นจากสถานภาพการเป็นนิสิตเพราะขาดคุณสมบัติเข้าศึกษาในหลักสูตร หรือกระทำผิดข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งคณะหรือมหาวิทยาลัย

(๖) นอกจากกรณีตาม (๑) ถึง (๕) แล้ว นิสิตในหลักสูตรระดับปริญญาตรีจะพ้นจากสถานภาพการเป็นนิสิตในกรณีต่อไปนี้

(ก) เมื่อมีการจำแนกสภาพนิสิต และได้แต้มเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า ๑.๕๐

(ข) เมื่อเป็นนิสิตสภาพวิทย์ฯ ที่มีแต้มเฉลี่ยสะสมในภาคการศึกษาถัดไปต่ำกว่า ๑.๘๐ สองภาคการศึกษาที่มีการจำแนกสภาพนิสิตต่อเนื่องกัน

(ค) เมื่อเป็นนิสิตสภาพวิथाทัณฑ์จำนวนสี่ภาคการศึกษาที่มีการจำแนกสภาพนิสิตต่อเนื่องกันแล้วยังไม่พ้นสภาพวิथाทัณฑ์

(ง) เมื่อครบระยะเวลาการศึกษาตามข้อ ๓๔ แล้วยังมีจำนวนหน่วยกิตสอบได้ไม่ครบตามหลักสูตร หรือได้แต่มีเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า ๒.๐๐

(๗) นอกจากกรณีตาม (๑) ถึง (๕) แล้ว นิสิตในหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาพ้นจากสถานภาพการเป็นนิสิตในกรณีต่อไปนี้

(ก) เมื่อสิ้นภาคการศึกษาแรกที่เข้าศึกษา นิสิตทดลองศึกษาได้แต่มีเฉลี่ยต่ำกว่า ๓.๐๐ หรือได้รับสัญลักษณ์ U ในรายวิชาที่ไม่นับหน่วยกิต หรือไม่ผ่านเกณฑ์การทดลองศึกษาตามที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารคณะ

(ข) เมื่อมีการจำแนกสภาพนิสิต และได้แต่มีเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า ๒.๕๐

(ค) เมื่อเป็นนิสิตสภาพวิथाทัณฑ์จำนวนสองภาคการศึกษาที่มีการจำแนกสภาพนิสิตต่อเนื่องกันแล้วยังไม่พ้นสภาพวิथाทัณฑ์

(ง) ได้รับสัญลักษณ์ U จำนวนสองครั้ง ในการสอบประมวลความรู้

(จ) ได้รับสัญลักษณ์ U จำนวนสองครั้ง หรือไม่ได้รับสัญลักษณ์ S ภายในกำหนดระยะเวลาในข้อ ๗๗ ในการสอบวัดคุณสมบัติ เว้นแต่กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรต่อเนื่องปริญญาโท-ปริญญาเอก และได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตรให้เปลี่ยนเข้าสู่การศึกษาระดับปริญญาโท

(ฉ) เมื่อไม่สามารถสอบข้อเสนอวิทยานิพนธ์ได้ภายในระยะที่กำหนด

(ช) เมื่อข้อเสนอวิทยานิพนธ์ไม่ได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการบริหารคณะภายในระยะเวลาที่กำหนด

(ซ) เมื่อการประเมินผลการทำวิทยานิพนธ์ในแต่ละภาคการศึกษาได้สัญลักษณ์ U ติดต่อกันจำนวนสองครั้ง ในกรณีที่มีการลาพักการศึกษาค้นกลาง ให้ถือว่าการได้สัญลักษณ์ U จำนวนสองครั้งนั้น เป็นการได้สัญลักษณ์ U จำนวนสองครั้งติดต่อกัน

(ณ) นิสิตสอบวิทยานิพนธ์ตก

(ญ) เมื่อลงทะเบียนเรียนครบระยะเวลาการศึกษาที่กำหนดไว้ในข้อ ๓๕ ข้อ ๓๖ ข้อ ๓๗ หรือข้อ ๓๘ แล้วแต่กรณี แต่ยังไม่สามารถสำเร็จการศึกษาได้

(ฉ) ในกรณีที่นิสิตในหลักสูตรควบข้ามระดับมีสภาพวิथाทัณฑ์ในหลักสูตรระดับปริญญาตรีหรือที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรระดับปริญญาตรีเห็นว่านิสิตประสบปัญหาซึ่งอาจกระทบต่อการศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาตรี คณะกรรมการบริหารหลักสูตรระดับปริญญาโทและคณะกรรมการบริหารคณะที่หลักสูตรระดับปริญญาโทนั้นสังกัดเห็นสมควรให้นิสิตผู้นั้นพ้นสภาพการเป็นนิสิต

การลาออกตาม (๒) ให้ส่งคำร้องต่อนายทะเบียนคณะ และต้องได้รับอนุมัติจากคณบดี

กรณีตาม (๒) (ค) ให้นับทุกภาคการศึกษา เว้นแต่เป็นกรณีที่นิสิตได้ลาพักการศึกษา ทั้งนี้ให้นำผลการศึกษาในภาคฤดูร้อนให้นำไปรวมกับผลการศึกษาในภาคการศึกษาถัดไปที่นิสิตผู้นั้นลงทะเบียนเรียน

เมื่อนิสิตพ้นจากสถานภาพตามวรรคหนึ่ง ให้สำนักงานการทะเบียนสะสมหน่วยกิตและผลการศึกษาของนิสิตไว้ในฐานข้อมูล นิสิตอาจร้องขอให้สำนักงานการทะเบียนออกหนังสือรับรองหรือดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้องกับหน่วยกิตและผลการศึกษาดังกล่าวได้ตามข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศที่เกี่ยวข้อง

ข้อ ๑๒๖ นิสิตที่พ้นจากสถานภาพการเป็นนิสิตเพราะมิได้ลงทะเบียนเรียนหรือรักษาสถานภาพการเป็นนิสิต และมีได้ชำระเงินภายในกำหนดเวลาตามข้อ ๑๒๕ (๔) อาจขอคืนสถานภาพการเป็นนิสิตได้ภายในภาคการศึกษาที่พ้นจากสถานภาพการเป็นนิสิต โดยต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารคณะ และได้รับอนุมัติจากอธิการบดีหรือผู้ที่อธิการบดีมอบหมาย

ข้อ ๑๒๗ นิสิตที่ส่งเล่มวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ให้แก่บัณฑิตวิทยาลัยแล้ว แต่ยังไม่ดำเนินการไม่ครบเงื่อนไขการสำเร็จการศึกษา ให้ดำเนินการดังนี้

(๑) ในกรณีที่ยังมีระยะเวลาการศึกษา ให้รักษาสถานภาพการเป็นนิสิต

(๒) ในกรณีที่ครบระยะเวลาการศึกษาแล้ว ให้ขอขยายระยะเวลาการศึกษา และเมื่อได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริหารบัณฑิตวิทยาลัยแล้ว ให้รักษาสถานภาพการเป็นนิสิตในภาคการศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้ขยายระยะเวลาการศึกษานั้น ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในประกาศมหาวิทยาลัย

ข้อ ๑๒๘ ในกรณีที่มีเหตุสุดวิสัย ทำให้ นิสิตในหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาไม่อาจสำเร็จการศึกษาได้ภายในระยะเวลาการศึกษาตามข้อ ๓๖ ข้อ ๓๗ หรือข้อ ๓๘ ให้ส่งคำร้องต่อคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและคณะกรรมการบริหารคณะเพื่อพิจารณาตามลำดับ หากคณะกรรมการบริหารคณะเห็นชอบให้ขยายระยะเวลาการศึกษา ให้เสนอเรื่องต่อคณะกรรมการบริหารบัณฑิตวิทยาลัยพร้อมทั้งผลการประเมินการทำวิทยานิพนธ์ในแต่ละภาคการศึกษา และเสนออธิการบดีหรือผู้ที่อธิการบดีมอบหมายเพื่อพิจารณาอนุมัติต่อไป

หมวด ๑๒

การสำเร็จการศึกษา การให้ปริญญาและเหรียญรางวัล

ข้อ ๑๒๙ นิสิตในหลักสูตรระดับอนุปริญญาหรือระดับปริญญาตรีจะสำเร็จการศึกษาได้เมื่อมีคุณสมบัติครบถ้วนดังนี้

(๑) ศึกษาไม่น้อยกว่าระยะเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรให้สำเร็จการศึกษาได้

(๒) สอบผ่านรายวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

(๓) ได้แต้มเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๒.๐๐

(๔) บรรลุผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี

(๕) ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่หลักสูตร คณะ และมหาวิทยาลัยกำหนด

คุณสมบัติของนิสิตผู้มีสิทธิขอรับอนุปริญญาให้เป็นไปตามข้อบังคับว่าด้วยการนั้น

การได้รับปริญญาเกียรตินิยมและการให้เหรียญรางวัล ให้เป็นไปตามข้อบังคับว่าด้วยการนั้น

ข้อ ๑๓๐ นิสิตในหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตและหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูงจะสำเร็จการศึกษาได้เมื่อมีคุณสมบัติครบถ้วนดังนี้

(๑) สอบผ่านรายวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

(๒) ได้แต้มเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐

(๓) บรรลุผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา

(๔) ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่หลักสูตร คณะ และมหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๑๓๑ นิสิตในหลักสูตรระดับปริญญาโทจะสำเร็จการศึกษาได้เมื่อมีคุณสมบัติครบถ้วนดังนี้

(๑) กรณีหลักสูตรแบบวิชาการ

(ก) สอบผ่านรายวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

(ข) ได้แต้มเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐

(ค) สอบวิทยานิพนธ์ได้ระดับผ่านขึ้นไป

(ง) ได้เผยแพร่ผลงานทางวิชาการตามหลักเกณฑ์ในหมวด ๖ ส่วนที่ ๖ แล้ว

(จ) บรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา

(ฉ) ผ่านเกณฑ์การทดสอบภาษาต่างประเทศตามที่มหาวิทยาลัยหรือคณะกรรมการ

บริหารหลักสูตรกำหนด

(ช) ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่หลักสูตร คณะ และมหาวิทยาลัยกำหนด

(๒) กรณีหลักสูตรแบบวิชาชีพ

(ก) สอบผ่านรายวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

(ข) ได้แต้มเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐

(ค) สอบผ่านการสอบประมวลความรู้

(ง) สอบผ่านการสอบการค้นคว้าอิสระ

(จ) ได้เผยแพร่ผลงานทางวิชาการตามหลักเกณฑ์ในหมวด ๖ ส่วนที่ ๖ แล้ว

(ฉ) บรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา

(ช) ผ่านเกณฑ์การทดสอบภาษาต่างประเทศตามที่มหาวิทยาลัยหรือคณะกรรมการบริหาร

หลักสูตรกำหนด

(ข) ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่หลักสูตร คณะ และมหาวิทยาลัยกำหนด

นอกจากคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่งแล้ว นิสิตในหลักสูตรควบระดับปริญญาตรีและปริญญาโท จะสำเร็จการศึกษาหลักสูตรระดับปริญญาโทได้เมื่อสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีแล้ว

ข้อ ๑๓๒ นิสิตในหลักสูตรระดับปริญญาเอกจะสำเร็จการศึกษาได้เมื่อมีคุณสมบัติครบถ้วนดังนี้

(๑) สอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติ

(๒) สอบวิทยานิพนธ์ได้ระดับผ่านขึ้นไป

(๓) ได้เผยแพร่ผลงานทางวิชาการตามหลักเกณฑ์ในหมวด ๖ ส่วนที่ ๖ แล้ว

(๔) บรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา

(๕) ผ่านเกณฑ์การทดสอบภาษาต่างประเทศตามที่มหาวิทยาลัยหรือคณะกรรมการบริหาร

หลักสูตรกำหนด

(๖) ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่หลักสูตร คณะ และมหาวิทยาลัยกำหนด

นอกจากคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่งแล้ว นิสิตในหลักสูตรระดับปริญญาเอก แผน ๒ ต้องสอบผ่านรายวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และได้แต้มเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ ด้วย

ข้อ ๑๓๓ นิสิตผู้ที่มีคุณสมบัติครบถ้วนตามความในหมวดนี้ ต้องแสดงความจำนงขอรับประกาศนียบัตร ประกาศนียบัตรชั้นสูง อนุปริญญา หรือปริญญาบัตรต่อสำนักงานการทะเบียนภายในระยะเวลาที่กำหนด มิฉะนั้นจะต้องเสียค่าปรับตามประกาศมหาวิทยาลัย และอาจไม่ได้รับการพิจารณาเสนอชื่อต่อสภามหาวิทยาลัยเพื่ออนุมัติประกาศนียบัตร ประกาศนียบัตรชั้นสูง อนุปริญญา หรือปริญญาบัตร ในภาคการศึกษานั้น

คณะกรรมการบริหารคณะที่นิสิตสังกัดอยู่มีหน้าที่พิจารณานิสิตที่มีคุณสมบัติครบถ้วนตามความในหมวดนี้ และมีความประพฤติดี สมควรได้รับประกาศนียบัตร ประกาศนียบัตรชั้นสูง อนุปริญญา หรือปริญญาบัตร และเสนอชื่อต่อสภามหาวิทยาลัยเพื่อพิจารณานุมัติต่อไป

ผู้ที่คณะกรรมการบริหารคณะเห็นชอบให้เป็นผู้สำเร็จการศึกษาภายในวันสุดท้ายของปีการศึกษาที่มหาวิทยาลัยกำหนด และสภามหาวิทยาลัยได้อนุมัติประกาศนียบัตร ประกาศนียบัตรชั้นสูง อนุปริญญา หรือปริญญาบัตรแล้ว ให้มีสิทธิขึ้นรับพระราชทานประกาศนียบัตร ประกาศนียบัตรชั้นสูง อนุปริญญา หรือปริญญาบัตรในปีการศึกษานั้น เว้นแต่กรณีที่นิสิตค้างชำระค่าเล่าเรียน ค่าธรรมเนียมหรือค่าใช้จ่ายอื่น

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๑๓๔ กรณีนิสิตซึ่งมหาวิทยาลัยรับเข้าศึกษาก่อนหรือตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๖๖ ในหลักสูตรที่ยังไม่ได้ปรับปรุง ให้นำข้อบังคับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ว่าด้วย การศึกษาชั้นปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๖ ข้อบังคับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ว่าด้วย การศึกษาชั้นปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๖๕ ข้อบังคับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ว่าด้วย การศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อบังคับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ว่าด้วย การศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ รวมทั้งประกาศและคำสั่งมหาวิทยาลัยและคณะซึ่งใช้บังคับอยู่ในขณะที่นิสิตผู้นั้นเข้าศึกษามาใช้บังคับแก่การศึกษาของนิสิตผู้นั้นต่อไป จนกว่าจะพ้นจากสถานภาพการเป็นนิสิต

กรณีนิสิตซึ่งมหาวิทยาลัยได้ดำเนินการรับเข้าศึกษาในปีการศึกษา ๒๕๖๖ ในหลักสูตรที่ปรับปรุงแล้วก่อนวันประกาศใช้ข้อบังคับนี้ ให้ถือว่าได้ดำเนินการตามข้อบังคับนี้ และให้ใช้ข้อบังคับนี้บังคับต่อไปจนกว่านิสิตจะพ้นจากสถานภาพการเป็นนิสิต

ข้อ ๑๓๕ ในกรณีที่ยังไม่มีระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งคณะหรือมหาวิทยาลัยใช้บังคับในเรื่องใด ให้นำข้อบังคับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ว่าด้วย การศึกษาชั้นปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๖๕ ข้อบังคับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ว่าด้วย การศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ รวมทั้งระเบียบ ประกาศ และคำสั่งมหาวิทยาลัยและคณะที่เกี่ยวข้องมาใช้บังคับไปพลางก่อนเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับข้อบังคับนี้ จนกว่าจะมีระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งมหาวิทยาลัยหรือคณะขึ้นใช้บังคับแทน

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

(ศาสตราจารย์กิตติคุณ นายแพทย์ภิรมย์ กมลรัตนกุล)

นายกสภามหาวิทยาลัย